N°. 9212. NIEUWE AMSTERDAMSCHE COURANT. A°. 1861.

ALGEMEEN HANDELSBLAD.

ABONNEMENTSPRIJS VOOR 3 MAANDEN:
Voor Amsterdam........ƒ 7.50. Voor de overige Steden des Rijks ƒ 8.50.
De Zondags-Editie....... „ 1.50. Afzonderlijke Couranten...... „ 0.10.
Ieder loopend Kwartaal moet voldaan zijn uiterlijk op den 15den der 3de maand.

Maandag 1 Julij.
UITGEVERS-DIRECTEUREN, GEBROEDERS DIEDERICHS.
Brieven Franco aan het Bureau Handelsblad.

PRIJS DER GEWONE ADVERTENTIËN:
Van EEN tot ZEVEN regels, behalve de 35 c. zegelgeld.........ƒ 1.75.
Iedere regel meer....................„ 0.25.
Buitengew. groote Lett., naar mate der ruimte die zij beslaan, à 25 c. per regel.

Zondags-Editie.

BUITENLAND.

Engelsche Post.

LONDEN, Vrijdag 28 Junij (des Avonds.)

In het Huis der Gemeenten verlangde gisteren de Heer Berkeley van de regering te vernemen, of zij kennisgeving had ontvangen van den Heer Martin, gevolmagtigd minister bij H. M. de Koningin voor de confederatie van Grenada, meer speciaal bekend onder de benaming van republiek van Nieuw Grenada, dat zij eene blokkade heeft aangekondigd van de havens van Rio Hache, Santa Martha, Savanilla, Carthagena en Zapote.

Lord John Russell gaf hierop ten antwoord, dat er bij de regering geene kennisgeving van het gouvernement van Nieuw Grenada betreffende eene blokkade was ingekomen, maar dat het Hr. Ms. regering had verwittigd, dat eenige havens van Nieuw Grenada zouden gesloten worden. Voorts gaf hij als het gevoelen van Hr. Ms. regering te kennen, dat het gouvernement van een land, hetwelk in een toestand van vrede verkeert, volkomen bevoegd is om te verklaren, welke havens voor den handel geopend en welke er gesloten zullen zijn, maar dat het gouvernement van een land alwaar eene insurrectie of een burgeroorlog is uitgebroken, het regt niet heeft de havens te sluiten, die feitelijk in de magt der insurgenten zijn, omdat daarmede inbreuk zou worden gemaakt op de internationale regten betreffende de blokkades. De admiraal Milne heeft, overeenkomstig de instructien, die hij van de regering heeft ontvangen, aan de bevelhebbers van Hr. Ms. schepen in last gegeven de sluiting dier havens niet te erkennen.

De interpellatie van den Heer Berkeley bevatte nog eene tweede vraag namelijk: welk gouvernement Hr. Ms. regering heeft erkend als de Confederatie van Grenada. Die vraag wenschte lord John Russell bij nadere gelegenheid te beantwoorden. Het overige der zitting leverde voor het buitenland niets belangsrijks op.

— Lord Shaftesbury, de bekende menschenvriend en voorstander van het protestantismus, heeft het plan geopperd om uit vrijwillige geldelijke bijdragen van particulieren te Londen een gedenkteeken ter eere van den Heer Cavour te doen oprigten. Genoemde Lord heeft tot dit einde reeds de ondersteuning van een aantal aanzienlijke personen bekomen.

— Volgen officiëele staten heeft de gezamenlijke waarde der uitvoeren in de vorige maand £ 11,206,070 bedragen, tegen £ 10,485,744 in dezelfde maand van 1859 en £ 10,949,188 in Mei 1860.

— Omtrent den brand valt geen nieuws te melden. Nog altijd blijft de olie en de talk in de kelders voortbranden. Het gevaar voor de perceelen in de nabijheid kan echter als geweken beschouwd worden. Deze ramp zal waarschijnlijk tot eene reorganisatie van de brandweer en eene vermeerdering der bluschmiddelen aanleiding geven. Het is toch gebleken, dat de eerste minder doelmatig ingerigt is en de laatsten op verre na voor de behoefte der hoofdstad niet toereikende zijn.

— Gelijk was aangekondigd, is de Great Eastern gisteren namiddag met eene groote massa troepen en oorlogsmaterieel van de reede van Liverpool naar Canada vertrokken. Het was een grootsch gezigt het kolossale schip onder het spelen der krijgsmuziek en het gejuich van duizende toeschouwers zeewaarts te zien stomen.

— Volgens berigten bij het Mexicaansche comité ontvangen, heeft het gouvernement van Mexico, evenmin als het congres, iets ten behoeve der fondsenhouders uitgerigt, behalve dat het een millioen dollars heeft toegestaan om Marquez te beoorlogen. Ook was er nog geen president benoemd en ofschoon Juarez de meeste stemmen had, zoo raadde het congres hem aan, zich terug te trekken. De nieuwe minister van Finantiën is Senor Castanos, een jong man, die weinig bekend was. In de buitenhavens scheen men zich niet in het minste om de gelden der fondsenhouders te bekommeren; er waren echter ongeveer 14,000 dollars in wissels ontvangen.

Duitsche Post.

WEENEN, 27 Junij. Het is nog steeds onzeker of het adres van antwoord van den Hongaarschen landdag door den Keizer in ontvangst zal genomen worden, hoewel men geen oogenblik er aan twijfelt, dat de graaf Apponyi en de Heer Koloman v. Ghyczy als bijzondere personen bij den Keizer zullen toegelaten worden. Voor het geval der niet aanneming van het adres zijn de Hongaarsche ambtenaren voornemens hun ontslag uit de staatsdienst te nemen. Een oorlog met Hongarije zou intusschen tot niets anders leiden dan tot wroeten in eigene ingewanden. Een dagblad zegt dienaangaande het volgende: »Hij die niet blind is, ziet dat Italie slechts dit oogenblik afwacht; die niet het geheugen verloren heeft herinnert zich, dat de overeenkomst tusschen Kossuth en Lodewijk Napoleon in Februarij 1859 te Parijs gesloten, nog hare volle kracht heeft. Wie niet, zoo als menig staatkundige met waanzin geslagen is, moet erkennen, dat Rusland waarachtig niet uit loutere liberaliteit Polen hervormt, en in weerwil der woelingen van de onbezonnene partij in Polen een groot reorganisatieplan ten uitvoer en langzamerhand tot stand brengt."

— De erkenning van den Koning van Italie door den Keizer der Franschen, heeft in onze diplomatique kringen vrij wat sensatie gemaakt. Het ministerie van buitenlandsche zaken wordt door de vertegenwoordigers der verschillende mogendheden letterlijk belegerd, en vooral de nog steeds hier residerende gezanten der exvorsten bestormen graaf Rechberg met reclames en petitien, allen strekkende, om van zijne zijde een vrij sterk protest tegen het koningrijk Italie uit te lokken. Dat, bij de stemming waarin men hier tegenwoordig verkeert, dit protest niet uitblijven zal, behoeft geen betoog, al mogt het dan ook waar zijn, dat de hertog van Modena thans besloten zou hebben zijn leger in Italie te ontbinden. Die ontbinbinding (en de verwezenlijking van dat gerucht zou zeer wenschelijk zijn) heeft echter met de kwestie der erkenning niets te maken, maar is alleen een gevolg van de omstandigheid, dat Oostenrijk niet meer in staat is, op den duur de twee millioen, die het Modeensche leger aan onderhoud vordert, te bestrijden, hoe gaarne onze regering ook daarmede voortgaan zou, vooral omdat de erkenning van Italie het gevaar voor een aanval op en een strijd om Venetie vermeerdert. De Fransche gezant, markies de Moustier, maakt zich reeds gereed tot een uitstapje naar zijn vaderland, welk voorbeeld denkelijk door Prins Metternich zal gevolgd worden, met wiens houding en levenswijze te Parijs men hier in het geheel niet ingenomen is. Zelfs loopt het gerucht, dat, wanneer de betrekkingen tusschen Frankrijk en Oostenrijk al vriendschappelijker waren dan zij zijn, Prins Metternich toch zou teruggeroepen worden, daar men bij ons hof het dien gezant zeer ten kwade duidt, dat hij, ongeacht de ernstige ziekte onzer Keizerin, die hier algemeen ongerustheid inboezemt, gedurig aan festiviteiten deelneemt, die met zijne gewigtige betrekking niet strooken.

— De *Wien. Zeit.* bevat het volgende artikel, dat zij zegt bij haar ingezonden te zijn: Verscheidene bladen hebben een berigt uit de *Aut. Corr.* overgenomen, houdende dat de hertog van Modena in de volgende maand zijn leger ontbinden en zich eerlang naar Venetie begeven zou om van hetzelve afscheid te nemen. Dit berigt, waarvan wij de strekking niet willen toelichten, is valsch. De hertog onlangs uit Bassano teruggekeerd, zal zich waarschijnlijk in den eersten tijd niet naar Venetie bgeven, en in elk geval niet met het doel om zijne troepen af te danken. Wanneer het lot van het leger des hertogs van Modena der *Aut. Corr.* zoo groote belangstselling inboezemt, knnnen wij ter harer geruststelling mededeelen, dat dezer dagen ten behoeve van genoemd leger eene leverantie van laken tot aan het einde van het jaar 1862 te Weenen is aanbesteed.

— In het volgende jaar zal, zoo als men weet, het duizendjarig bestaan van het Russische rijk gevierd worden. Den 9den Junij is te Nowgorod de eerste steen gelegd van het gedenkteeken, dat ter herinnering aan deze feestviering zal worden opgerigt.

— Het *Journal de St. Petersbourg* deeldt mede dat in eenige streken op nieuw onlusten zijn uitgebarsten. In het gouvernement Orel in het district Jeletz weigerden de boeren op de goederen van Danilow te werken en mishandelden zijne zonen; de generaal graaf Toll snelde met een detachement militairen ter hulpe; tien boeren werden door de policie afgestraft en twee helhamels aan de justitie overgeleverd. In het district Sewsk, weigerden de boeren op de goederen van den Heer v. Apraxin (ten getale van 7000) insgelijks de heerendiensten te verrigten; de militaire magt werd ontboden, 28 der hoofdschuldigen werden in de gevangenis geworpen; de raddraaijers wisten te ontkomen. In het gouvernement Podolie breidden zich de onlusten steeds uit in zes districten en 141 dorpen, welke eene gezamenlijke bevolking hebben van 71,000 zielen. De militaire bevelhebber Baron Korf bragt een groot deel der opstandelingen door overreding tot hun pligt terug; in andere deelen van het district kwam de militaire magt tusschenbeiden en werden vele boeren in hechtenis genomen. Over het algemeen boden de boeren aan de troepen geen tegenstand, behalve op de goederen van den Heer Protassow, ten gevolge waarvan verscheidene aan de justitie werden overgeleverd. In het district Bratslow zijn uit een dorp 28 boeren in hechtenis genomen, wijl men zich daar zeer vijandig gezind betoond had. Met uitzondering van de streek Smola in het distriet Litine, is evenwel de rust thans overal hersteld.

BERLIJN, 29 Junij (des Ochtends). De minister van koophandel, von der Heijdt, heeft de leden der Duitsche handelsvereeniging bij gelegenheid hunner officieele ontvangst, de bepaalde mededeeling gedaan dat de sluiting van het tusschen Frankrijk en Pruissen, uit naam der Staten van het Duitsche tolverbond behandelde handelsverdrag, binnen eenige dagen zal tot stand komen. Hij voegde er bij, dat de belangen van den Duitschen handel en nijverheid op zoodanige wijze zijn in het oog gehouden, dat men dit handelsverdrag als eene belangrijke voortschrede beschouwen kan. Ook is van de meeste Staten van het Tolverbond reeds berigt ontvangen, dat zij tot het verdrag toetreden, zoodat men thans reeds verklaren kan dat ten dien opzigte tusschen de Duitsche Regeringen de grootste eenstemmigheid heerscht.

— H. M. de Koningin, die een bezoek aan het groot-hertogelijke hof van Baden heeft gebragt, bevindt zich te Baden-Baden om de baden te gebruiken.

— Morgen wordt hier de Grootvorstin Helena van Rusland, van Petersburg komende, verwacht; zij zal gedurende haar kort verblijf ter dezer stede, in het hotel van het Russische gezantschap haren intrek nemen.

— In het paleis van Prins Karl ligt morgen een boek gereed, waarin elk, die den Prins met de viering van zijn vijftigjarig dienst-jubilé komt geluk wenschen, zijn naam kan inschrijven.

— De bekende historieschilder Felix Schadow is in 43 jarigen ouderdom alhier overleden.

— De Heer de Clercq wordt hier dagelijks uit Parijs te gemoet gezien. Frankrijk, zegt men, verwacht van het Tolverbond, wat de tariefvermindering aangaat, niet veel minder dan van België te erlangen. De tegenwerpingen van eenige Zuid-Duitsche Staten zullen denkelijk wel niet veel uitwerken, naardien deze Staten niet gezegd willen hebben, dat de bezwaren van hunnen kant afkomstig zijn geweest, en zij bovendien inzien dat België bij het verdrag niet slecht gevaren is.

FRANKFORT, 28 Junij. Volgens officiele mededeelingen was de staat van het Zwitsersche leger op het einde van het jaar 1860 als volgt: De gewone ligting 69,569; effectief 81,257; landweer 61,848, waarvan 58,965 georganiseerd of in de organisatie begrepen en 2883 man niet georganiseerde troepen; totaal 186,389 man. In vergelijking met den staat van het leger in het begin van genoemd jaar is de militie en landweer met 6659 man toegenomen.

— Uit Munchen schrijft men, dat de daar uit Athene ontvangene berigten geruststellend luiden; het is der regering gelukt, alle draden der zamenzwering, welke eene beweging wilde uitlokken, in handen te krijgen, en derhalve het kwaad in zijne geboorte te kunnen stuiten. Het beste bewijs voor het ophouden van elke vrees is het te gelijk ontvangen berigt, dat Koning Otto voornemens is in den loop van den zomer, tot herstel zijner gezondheid, eene der Duitsche badplaatsen te bezoeken.

— De Keizer van Oostenrijk heeft den Badenschen gezant bij de bondsvergadering, den Heer von Marschall, het grootkruis der orde van de ijzeren kroon geschonken.

— Volgens de *Nation Suisse* heeft Mazzini een *ultimatum* aan Victor Emanuel gerigt, om te vernemen of deze in de „vernederende" voorwaarden, welke Frankrijk ten opzigte van Rome en Venetie gesteld heeft, toestemt. In geval der aanneming zal de Koning verklaard worden een *verrader* te zijn en het geheele volk onder de wapenen geroepen worden.

Fransche Post.

PARIJS, Vrijdag 28 Junij.

De Fransche regering heeft sedert eenige dagen maatregelen genomen om iederen dag door hare legatie te Rome van den toestand des H. Vaders te worden onderrigt. Zoo heeft zij heden wederom mededeelingen van daar ontvangen, die even ongunstig als de vroegere luiden.

— Hetgeen onlangs door sommige dagbladen is medegedeeld, dat de gebeurtenisen te Warschau eene groote verkoeling tusschen den H. Stoel en den Czaar hebben veroorzaakt, wordt thans bevestigd; de Russische vertegenwoordiger te Rome bezoekt het Vaticaan niet meer, sedert hij te vergeefs en bij herhaling van den H. Stoel eene verklaring wilde ontlokken, houdende goedkeuring van de gedragslijn der Russische regering in Polen. Bovendien waren bij de jongste viering van den 15den gedenkdag der troonsverheffing van den Paus al de hotels van de verschillende ambassadeurs te Rome verlicht, terwijl het voor de woning van den Russischen gezant duister bleef.

— Volgens gerucht is het complot tegen Garibaldi, waarvan de *Gazetta di Torino* melding maakt door den Heer de Goyon ontdekt en aan de Fransche regering medegedeeld, die onmiddellijk daarvan te Turyn kennis heeft gegeven.

— Het gerucht dat Koning Frans II aan den Keizer een eigenhandigen brief nopens de erkenning van Italie heeft geschreven, en deze daarop door eene gelijke missive heeft geantwoord, wordt van verschillende zijden bepaald tegengesproken.

— Sedert eenige dagen hebben de manschappen der garde, die naar het kamp van Châlons vertrekken, hunne kampements-stukken ontvangen. Daardoor schijnt het gerucht weder in omloop te zijn gekomen, dat de Koning van Pruisen die legerplaats zal komen bezoeken.

— Het besluit om den hertog van Broglie niet verder te vervolgen is hoofdzakelijk aan den minister van justitie, den Heer Delangle, toe te schrijven. Zelf heeft die zaak tot groote geschillen tusschen dien minister en zijn ambtgenoot de Persigny aanleiding gegeven, wiens handelwijze in deze door den Heer Delangle openlijk is bestempeld met den naam van eene onvergeeflijke onhandigheid.

— Men ziet de sluiting van den Senaat tegen 4 Julij te gemoet.

— De senaat heeft zich met kracht verklaard tegen het misbruik, dat door de regering gemaakt wordt van het indienen van suppletoire begrootingen. Gevolgen heeft echter de zaak niet gehad, daar ten slotte al de voorgestelde credieten werden goedgekeurd.

— Lord Cowley is alhier teruggekeerd en zal, naar men wil, door den Keizer naar Fontainebleau genoodigd worden, om de dagen, welke deze daar nog blijft, met hem door te brengen. Het is bekend, dat er geene sterke persoonlijke genegenheid tusschen den Keizer en den Engelschen ambassadeur bestaat, zoodat, indien de eerste den laatste met in het oog loopende onderscheiding behandelt, dit alleen om staatkundige redenen geschiedt.

— De graaf Pourtales, de Pruisische gezant bij ons hof, is van Berlijn hier teruggekeerd.

— Men wil, dat de Prins Metternich den minister Thouvenel zijn leedwezen heeft kenbaar gemaakt over de nota van den *Moniteur*, waarin mededeeling wordt gedaan van de erkenning van Italie door de Fransche regering en meer in het bijzonder zijne gevoeligheid heeft aan den dag gelegd over de flaauwe uitdrukkingen waarin van Venetie gewaagd.

— Het schijnt thans zeker dat de Heer Baroche zijne betrekking als president van den Raad van State zal nederleggen, en vervangen worden door den Heer Rouher.

— De geruchten dat de Heer de Laguéronnière tot eene andere betrekking zal worden geroepen, is ongegrond; hij blijft bij het ministerie van binnenl. zaken aan het hoofd der afdeeling voor de aangelegenheden der drukpers.

— De Siamesche gezanten zijn te Fontainebleau, op handen en voeten kruipende den Keizer genaderd, tot groot vermaak van de hen omringende hovelingen. Na den afloop der audientie hebben zij zich verwijderd, onder het maken van allerlei luchtsprongen, ten einde hunne vreugde aan den dag te leggen over de gunstige wijze, waarop zij ten hove zijn ontvangen.

— Het bevestigt zich dat eerstdaags bij besluit een buitengewoon crediet van negen millioen frs. verleend zal worden tot wapening van linieschepen en fregatten, ten einde deze vaartuigen ingeval van nood dadelijk in zee zouden kunnen steken.

— De generaal de Lamoricière heeft aan Mgr. de Mérode een brief geschreven omtrent de middelen tot bescherming van den Paus.

— De oude buiten-boulevards van Parijs, die eene geheele herschepping ondergaan, hebben eene uitgestrektheid van 23,381 mètres, namelijk 8159 aan den linker- en 15,222 aan den regter-oever der Seine, terwijl de zoogenaamde boulevards van het centrum, van het plein der Bastille tot aan de Magdalenakerk, eene uitgestrektheid van 4502 mètres beslaan, en de geheele lengte der reeds voltooide boulevards en toegangen van Parijs gezamenlijk 125 kilomètres te boven gaat.

— Het trekt de aandacht, dat op de stoomboot *Osiris*, komende van Algiers, een Italiaan in hechtenis is genomen, verdacht van misdadige plannen tegen het leven van Keizer Napoleon.

— Het *Journal des Débats* zwaait den meesten lof toe aan den inhoud der bekende nota van den Heer Ricasoli en uit daarbij de hoop, dat het daarin op den voorgrond geplaatste denkbeeld verwezenlijkt zal kunnen worden, om bij eene minnelijke schikking de Romeinsche kwestie voor goed uit den weg te ruimen.

— Men verzekert, dat Zweden en Denemarken voornemens zijn om het koningrijk Italie te erkennen, en dat de onderhandelingen met Pruissen en Rusland daarover gevoerd een gunstigen uitslag zullen hebben.

— Het gerucht is in omloop, dat Sultan Abdul-Medjid door vergift om het leven is gebragt. Dit schijnt echter niet het minste geloof te verdienen. Te dezer zake wordt de aandacht gevestigd op de omstandigheid, dat ook een zoodanig gerucht is verbreid, tijdens het overlijden van Sultan Mahmud, den vader van Abdul-Medjid, niettegenstaande het van algemeene bekendheid was, dat die Vorst is bezweken aan de gevolgen van delirium tremens, welke kwaal hij zich op den hals had gehaald door verregaand misbruik van sterke dranken. Wat Abdul-Medjid betreft het is van genoegzame bekendheid, dat deze souverein aan uitputting is gestorven.

BINNENLAND.

Tweede Kamer der Staten-Generaal.

'sGRAVENHAGE, Zitting van Zaturdag 29 Junij.

De Heer VAN BOSSE brengt rapport uit op de inlichtingen gegeven door de Ministers van Financien en van Binnenl. Zaken op het adres van den Heer van Rossum; over de conclusie zal nader worden beslist.

Voortzetting der beraadslagingen over het wetsontwerp betreffende de

NATIONALE MILITIE.

De Heer MACKAY zegt, dat het denkbeeld der Grondwet is een staand leger en militie, en dat de Regering datzelfde denkbeeld is toegedaan. Dit is blijkbaar uit onderscheidene artikelen van het ontwerp. Maar nu meent hij, dat dit denkbeeld in de wet zuiver moet worden toegepast en dat is hier niet het geval. Spreker is niet zoo zeer tegen de zamenvoeging der militie naast het leger, maar al wat de militie betreft moet in deze wet van het leger afgescheiden worden; geene ineensmelting mag daarbij plaats hebben. Hij kan begrijpen dat er vrijwilligers bij de militie zijn, maar in art. 12 wordt gewag gemaakt van vrijwilligers bij het staande leger; deze zijn niet onder dezelfde categorie te brengen. Hij gelooft dus dat er wijziging, in den zin van afscheiding, moet plaats hebben. Zijns inziens zou art. 118, bevelende de inlijving der militie bij de corpsen, moeten vervallen, en in art. 119 al. 2 de uitdrukking „lotelingen" veranderd worden in „militiens." Hij wil eene militie niet ingelijfd *bij* het leger, maar dienst doende *met* het leger.

De Heer WINTGENS wenscht ook zoo mogelijk door wrijving de zaak tot klaarheid te brengen, om dan welligt tot waarheid te komen. De hoofdvraag in deze is, komt de wet overeen met de Grondwet. Hij treedt vooraf in eene korte historische beschouwing en toont aan, dat wat hier te lande steeds bestond, altijd verschillend is geweest van den constitutionelen toestand. Er zijn harde lessen noodig geweest om onze natie te gewennen aan dienstpligtigheid. Zoo vond ons de Fransche revolutie. Deze erkende het beginsel, ook later in onze Grondwet opgenomen, dat ieder verpligt is de wapenen te dragen tot verdediging van de onafhankelijkheid van den staat. Koning Willem I was het Engelsche beginsel toegedaan van een staand leger en aanvulling er van door de militie: dus twee afzonderlijke legers. Maar het Engelsche stelsel vond weinig ingang. Dat stelsel der Grondwet van 1815 was in strijd met de feiten; twee legers was eene ongerijdheid. Tot 1848 was de feitelijke toestand deze: een leger bestaande uit manschappen der militie en manschappen van het staande leger.

Er is groote noodzakelijkheid voor het invoeren dezer wet. Gisteren reeds zeide de Heer de Bieberstein dat het groote, het voornaamste voordeel voor de natie daarin bestond, dat het aandeel in de ligtingen niet naar de bevolking, maar naar het aantal ingeschrevenen berekend werd, waardoor eene groote onregtvaardigheid ten opzigte van vele gemeenten zou worden opgeheven. Spr. wil dus gaarne medewerken om de bestaande wet door eene veel betere te vervangen. Hij heeft grondwettige bezwaren tegen de bepaling van de sterkte der militie tot een maximum, binnen welks grens men zich bewegen kan. Hij is tegen art 190, waaruit voor sommigen een zesjarige diensttijd zou voortvloeijen, en hij betreurt het dat men het stelsel van remplaceren, zooals dat thans bestaat, niet heeft opgegeven, een stelsel dat voert tot misbruiken en speculatien van onwaardige personen, die vernederend zijn voor den militairen stand, en nadeelig werken op den goeden gang van zaken.

DE MINISTER VAN BINNENLANDSCHE ZAKEN, DE HEER VAN HEEMSTRA, komt naar aanleiding van het voorgedragene door de beide vorige sprekers, nog eens terug op de vragen: wat eischt de Grondwet, wat is ten deze de feitelijke toestand en wat wil deze wet?

Wat het eerste betreft is de Minister het eens met de retrospectieve beschouwingen van den Heer Wintgens. Niemand ontkent het nadeel verbonden aan de Fransche conscriptie. Die was gehaat; nogtans heeft zij nuttige gevolgen gehad, want daarna is ook hier de overtuiging ontstaan, dat men de verdediging des lands moest toevertrouwen aan ingezetenen en zonder dwang is daaraan niet te denken. Men heeft echter de vrijwillige dienstneming willen bevorderen. Wat het tweede punt betreft, de bestaande toestand is gegrond op art. 178 en 180 der Grondwet. Sedert 1815 hebben wij dan ook gehad een staand leger en militie, niet afgescheiden in verschillende corpsen, maar gelijkelijk dienende: dat nu bestaat nog. Ten derde: Wat wil deze wet? Niets anders dan het zoo even vermelde. Zonder inlijving is de zaak praktisch onmogelijk, want als men de militie niet inlijft bij het leger dan kan men de corpsen der militie onmogelijk vormen. Art. 118 moet dus wel in de wet voorkomen, en is dus niet in strijd met de Grondwet, zoo als de Heer Mackay scheen te meenen.

Eene andere bedenking die men geopperd heeft is deze: de wet moet de *sterkte* der militie bepalen, en zij laat dit over aan koninklijk besluit. De Minister herhaalt wat hij gisteren reeds zeide: art. 189 bepaalt wel de regeling door de wet van de sterkte der militie, maar niet de *bepaling* van die sterkte. Daarin is groot onderscheid.

De Minister zal later spreken over het remplaceren en over de transitoire bepalingen van art. 190.

De Heer VAN NISPEN TOT SEVENAER (voor zoover eenigzins hoorbaar) deelt de onderscheidene bezwaren, die hier gemaakt zijn tegen de ineensmelting der militie met het leger, tegen de niet bepaling van de sterkte der militie, tegen de zeemilitie, gelijk die hier is voorgesteld in verband met de bemoeijelijking van de aanwerving van vrijwilligers voor het leger, tegen de opheffing der vrijstellingen voor de geestelijkheid, tegen de inbreuk op de vaderlijke magt door minderjarigen te veroorloven een dienst-contract aan te gaan. Alle deze bezwaren maken het hem moeijelijk deze wet te helpen tot stand brengen.

Vervolgens heeft de gewone schorsing van de zitting plaats; na de her-

vatting van deze geeft de Voorzitter kennis, dat zijn ingekomen twee ontwerpen van wet, als:

1°. Tot inkoop van nationale schuld, en

2°. Tot afschrijving van kapitaal der schatkist-biljetten. Beide ontwerpen worden naar de afdeelingen verzonden.

Nog deelt de Voorzitter mede dat de Heer Lijcklama tot voorzitter der commissie voor de verzoekschriften is benoemd.

Hierna worden de beraadslagingen over het aanhangig wets-ontwerp omtrent de militie voortgezet.

De Heer DOMMER VAN POLDERSVELDT heeft, daar gisteren met warmte werd bepleit dat het voorstel in strijd met de Grondwet was, nogmaals ernstig over dit punt nagedacht. Hij wijst op den bestaanden toestand sedert de wet van 1818. Bij de herziening der Grondwet is niets aangevoerd, om den bestaanden toestand te veranderen, daar men wist dat die toestand was eene militie, opgelost in het staand leger. Waarom dan nu deze verandering van toestand. Spr. dankt echter veeleer de Regering voor deze wet; hij erkent het, de militiepligt is een last, maar die last is het uitvloeisel van den pligt om den geboortegrond te verdedigen, welke bovendien gegrift is in het hart van ieder Nederlander.

De Heer COOL is voor deze wet, ook uit het oogpunt van zuinigheid. Nu wordt er reeds 13 millioen voor de landmagt en 8 millioen voor het zeewezen, dat zijn 21 millioen voor het krijgswezen besteed; en als nu aan den wensch tot afscheiding van staand leger en militie voldaan wierd, dan zou het op vermeerdering van kosten uitloopen.

De Heer VAN GOLTSTEIN zal niet terugkomen op reeds behandelde punten. Hij wil alleen ééne bedenking mededeelen, doch wil vooraf opmerken, dat ofschoon de zamensmelting van staand leger en militie niet wel met de Grondwet overeenkomt, die zamensmelting echter bij de wet heeft plaats gehad en gedurende eene reeks van jaren bestendigd is, zoodat spreker gelooft, dat men in de zamensmelting kan *berusten*, vooral als men overweegt welke bezwaren zich opdoen tegen den terugkeer naar den anderen toestand.

Zijne bedenking is deze: is de tegenwoordige regeling der inrigting van de nationale militie in verband met het leger zoodanig, dat de nationale militie aan hare bestemming kan beantwoorden, en tot verzekering kan strekken van de verdediging des lands? Hierop komt alles aan. Hij beantwoordt de vraag ontkennend. Het ontwerp bevat wel eenige regeling van sterkte en werkkring, maar de bepaling ontbreekt, welke de werking moet zijn der militie in verband met het staande leger, en moeten wij ons deswege vergenoegen met het antwoord der Regering, dat het noch betamelijk, noch raadzaam zou zijn in een onderzoek te treden van de onderdeelen van het defensiestelsel.

Heeft de Regering wel alles gedaan om zich eene voldoende krijgsmagt te verschaffen? Zij is daarin ja geslaagd ten aanzien van het Indische leger, maar niet van het Nederlandsche leger, omdat voor het eerste ruimer handgeld dan voor het laatste wordt gegeven, en omdat voor de Oost-Ind. vrijwilligers de dienst aangenamer wordt gemaakt. Door meerde aanwerving van vrijwilligers zou men een beter staand leger verkrijgen en zou er een mindere last op de ingezetenen drukken. Dit oogmerk zou ook zeer bevorderd worden door middel van uitkoop van verpligte militaire dienst.

De Heer VAN DER LINDEN komt terug op zijne rede van gisteren, en beantwoordt die van den Minister. Deze zeide: men moest de schijnbare tegenstrijdigheid van de Grondwet niet uitmeten, maar veeleer in harmonie zoeken te brengen. Maar hij, Spr., heeft niet betoogd dat er strijd bestond tusschen de verschillende bepalingen van de Grondwet, maar wel dat er strijd was tusschen de Grondwet en *dit* ontwerp, bepaaldelijk in art. 118 er van. Andere leden hebben het ontwerp minder verdedigd uit het oogpunt der Grondwet, dan wel uit de praktijk. Het bestaat nu eenmaal zoo, dus redeneerde men en zoo kan het dan wel blijven. Maar dat is geen argument. De minister zegt ook, dat het niet anders kan. Spr. herinnert aan den tijd, toen negen mannen zich niet lieten afschrikken door het bestaande, maar eene stoute poging deden om te komen tot eene herziening van de Grondwet. Waar het den wensch geldt om de Grondwet uit te voeren, daar komt het niet te pas te zeggen: de zaak kan niet veranderd worden.

Nu geldt het hier de vraag: Moet de Grondwet worden uitgevoerd of niet? En dan vraagt hij niet wat de Grondwet gedacht heeft, maar wel wat zij zegt. Als dit nu duidelijk is, dan moeten alle consideratien wijken. Wat de sterkte aangaat, de bepaling deswege is z. i. ook in strijd met de Grondwet. Daarin is geen sprake van sterkte, niet van ligting of contingent, maar van de militie. En dan mag de regering geen maximum van bevoegdheid, bij kon. besluit nader te regelen, in de wet schrijven. Vervolgens zegt Spr. dat de wet ook niet aan het grondwettig voorschrift nopens de inrigting der militie voldoet. Z. i. wordt door inrigting geheel iets anders bedoeld, dan hetgeen bij deze wet over de inrigting voorkomt. De Grondwet heeft niet gewild de inrigting bij kon. besluit, maar regeling door de wet.

De Heer IDSERDA erkent, dat het ontwerp in menig opzigt verbeteringen bevat. Daardoor worden velerlei wenschen vervuld, en is aan vele bedenkingen te gemoet gekomen. Desniettemin is bij hem nog het grondwettig bezwaar overgebleven. Volgens art. 178 der Grondwet, zorgt de Koning dat er ten allen tijde eene toereikende zee- en landmagt onderhouden worde, aangeworven uit vrijwilligers, hetzij inboorlingen of vreemdelingen, om te dienen in of buiten Europa, en art. 180 en 181 houden hoofdzakelijk in „dat de nationale militie bij gebrek aan vrijwilligers, door loting uit de ingezetenen voltallig wordt gemaakt." De nationale militie komt eenmaal 's jaars te zamen. Hare sterkte en die der schutterijen wordt *door de wet* geregeld. Dus heeft de grondwetgever twee punten *afzonderlijk* willen regelen. De sterkte, inrigting, enz. van de nationale militie worden *door de wet* geregeld. De vaste zee- en landmagt kan *ten allen tijde* buiten Europa dienen, maar de nationale militie niet dan met de toestemming van de Staten-Generaal. Hieruit blijkt genoegzaam dat de vaste zee- en landmagt geheel van de militie verschilt. Ineensmelting van beide bestanddeelen heeft de grondwetgever niet gewild. Voor alsnog heeft Spr. dan ook geene vrijheid om zijne stem aan dit wetsontwerp, zoo als het daar ligt, te geven.

De Heer BETZ treedt nog in eene beantwoording van het aangevoerde door de Ministers van Binnenlandsche Zaken en van Oorlog. Eerst moet hij een misverstand wegnemen. Hij wilde niet, gelijk de Min. van Binnenl. Zaken dit opvatte, een permanent leger *afschaffen*, maar hij wilde het niet opvoeren, hij wilde het niet verminderen in het getal vrijwilligers, maar in dat der lotelingen. De Minister heeft gezegd dat het onverschillig zou zijn, dat de militie in het staande leger of het leger in de militie werd opgelost. Welnu dat de Minister dit toegeve en de militie op zich zelve late en haar aanvulle met vrijwilligers dan zullen velen bevredigd zijn. De minister spreekt van staand leger; maar er is geen staand leger van 14,000 man; al de infanterie is militie; de wet van 1818 toont dit duidelijk aan. Om de militie bij het vaste leger in te lijven moet men eerst een staand leger creëren, want het is er niet.

DE MINISTER VAN BINNENLANDSCHE ZAKEN zal niet treden in eene beantwoording van tal van bedenkingen, ook niet in die van den Heer van Nispen, hoe gewigtig ook, daar de behandeling van al die punten ter sprake zal komen bij de behandeling van de artikelen. Hij zal nu slechts enkele punten opnemen. Hij meent, dat het ontwerp geheel strookt met de Grondwet. Over de vraag of het staand leger nog aanwezig is, kan wel geen twijfel zijn; wij hebben wel degelijk een staand leger van 14,000 man. Daartoe heeft voortdurende werving plaats gehad. Waar staat in de Grondwet geschreven dat de wet zal vaststellen het *getal*? Alleen bepaalt zij, dat de wet zal regelen de *sterkte*. Deswege kan men regels stellen, zonder tot de bepaling van het getal te komen.

Men heeft gezegd, dat de legerorganisatie niet in de wet staat. Maar dat is ook niet bij de Grondwet voorgeschreven. Een lid heeft gevraagd of de verdediging des lands voldoende is. De Minister antwoordt, dat de vraag of onze strijdkrachten al dan niet voldoende zijn, niets te doen heeft met deze wet in het algemeen, tenzij men de stelling wil verdedigen, dat deze wet niet voldoende is, en dat de militaire bezwaren daaruit voortvloeijende nog moeten worden vermeerderd, hetgeen de Minister niet gelooft, dat de bedoeling is van hen die inlichtingen hebben gevraagd.

De MINISTER VAN OORLOG beantwoordt meer bepaaldelijk den Heer van Goltstein, die betwijfeld had of de inrigting der nationale militie, in verband tot het staande leger, wel aan hare bestemming beantwoordt. De Minister geeft dienaangaande geruststellende verzekeringen, op grond van de bespreking dezer zaak in het comité van defensie, in welks adviezen men alle vertrouwen mag stellen. De cijfers in de memorie van beantwoording nopens de sterkte van het leger medegedeeld, zijn op het onderzoek van dat comité gegrond, en die sterkte voldoet aan de behoefte met het oog op de financiele krachten van den staat. Genoemde Spr. kan niet verlangen, dat men hier in deze Kamer defensieplannen en inrigtingen bloot legge; maar in het algemeen mag de Minister zeggen, dat in de verdediging des lands op eene behoorlijke wijze is voorzien. De Minister betwijfelt of de verhooging van handgelden wel tot vermeerdering van het getal vrijwilligers zal leiden; veeleer de verbetering van het lot van den soldaat. De grootste reden, waarom geen genoegzaam getal vrijwilligers te bekomen is, ligt in de toegenomen welvaart des lands, in de gemakkelijkheid om aan den kost te komen, iets dat op zich zelf een verblijdend verschijnsel is. Het is dus de verbetering van het lot van den militair, die het beste aanloksel uitmaakt, maar ook hier moet de regering bedacht zijn op de financiele krachten van den staat, want al die zaken kosten geld. Intusschen is de regering — en hier ontmoet hij den Heer Cool — steeds zooveel zij vermag werkzaam.

Ten slotte doet de minister uitkomen dat de leger-organisatie bij de wet niet door de Grondwet is voorgeschreven en ook niet doeltreffend is.

De Heer VAN GOLTSTEIN beantwoordt nog kortelijk den Minister en verduidelijkt zijne straks geopperde stellingen.

Ook de MINISTER VAN OORLOG dupliceert nog beknoptelijk, waarna de algemeene beraadslagingen gesloten worden, en de vergadering wordt gescheiden tot Maandag ten 11 ure.

AMSTERDAM, Zondag 30 Junij.

Uit de bij de Tweede Kamer ingediende rekening wegens de ontvangsten en uitgaven betreffende het fonds, voortspruitende uit de koopprijzen van domeinen over het dienstjaar 1859, geregeld bij de wet van 15 Aug. 1860, blijkt, dat de ontvangsten hebben bedragen *f* 497,564,64 en de uitgaven *f* 450,000, zoodat op ult°. December 1859 een beschikbaar saldo bestond van *f* 47,564.

Z. M. heeft tot burg. van Tubbergen herbenoemd Jhr. Mr. L. E. F. J. von Bönninghausen.

Bij den Minister van Binnenl. Zaken is, ten behoeve der noodlijdenden door den watersnood, ontvangen: van Gedeputeerde Staten van Limburg, opbrengst eener door de societeit Molière te Sittard gegevene voorstelling *f* 47.

Z. Exc. de Minister van Binnenlandsche Zaken heeft, bij missive van 22 dezer, N° 194, 9e afd., Gedeputeerde Staten der onderscheidene provincien uitgenoodigd, de burgemeesters der respectieve gemeenten te verzoeken, door den Minister daarbij gezonden wordende tabellen te willen invullen, inhoudende opgaven van de betrekkelijke sterfte in de gemeenten gedurende de jaren 1856—1860, met opgaaf, welke epidemiën in dien tijd een belangrijken invloed hadden op de sterfte.

De Minister van Financien heeft bekend gemaakt dat bij hem, onder het postmerk Sloten, is ontvangen eene som van *f* 90, welke de onbekende inzender meent nog wegens successieregt van twijfelachtige schuldvorderingen aan den lande verschuldigd te zijn.

Onder dagteekening van den 16den Mei 1861 hebben wij de navolgende opgaven ontvangen van de bewegingen der schepen, uitmakende het Nederlandsche eskader in Oost-Indie.

Zr. Ms. fregat Palembang, kapitein ter zee J. D. Wolterbeek, dienstdoend wachtschip ter reede Batavia.

Zr. Ms. korvet Juno, kapt. ter zee J. J. van der Moore, dienstdoend wachtschip ter reede van Soerabaija.

Zr. Ms. korvet Pallas, kapt.-luit. ter zee C. L. J. d'Hamecourt, gestatieneerd ter Westkust van Sumatra, is den 19den April van den togt om de Noord teruggekeerd ter reede Padang.

Zr. Ms. brik de Cachelot, kapt.-luit. ter zee J. van Gogh, ter reede van Kanagawa, zou in de eerste dagen van Mei door de Japansche binnenzee naar Jeddo vertrekken.

Zr. Ms. opnemingsvaartuig Pylades, luit. ter zee 1ste kl. A. W. Keuchenius, gaat voort met de opnemingen in straat Banka.

Zr. Ms. schoonerbrik Rembang, luit. ter zee 1ste kl. F. I. Abresch, behoort bij de zeemagt der expeditie in de Zuid- en Ooster-afdeeling van Borneo. Is gestationeerd aan de uitwatering der Kiveen.

Zr. Ms. schoonerbrik Makasser, luit. ter zee 1ste kl. Jhr. J. C. H. Clifford Kocq van Breugel, gestationeerd ter reede van Padang, zal, na door de Groningen afgelost te zijn, bij de vlag opkomen.

Zr. Ms. roeikannonneerboot N°. 14, luit. ter zee 2de kl. G. den Berger, dienstdoend wachtschip ter reede Samarang.

Zr. Ms. schroefkorvet Prinses Amelia, kapt.-luit. ter zee A. J. Kroef, is den 2den Mei van de reede van Batavia naar Soerabaija vertrokken, aldaar in reparatie opgenomen, om vervolgens naar Nederland terug te keeren.

Zr. Ms. schroefkorvet Vice-Admiraal Koopman, kapt. ter zee C. V. Zwaanhals, is in het station der Moluksche wateren door Zr. Ms. schroefstoomschip Citadel van Antwerpen afgelost, heeft Ambon verlaten en is den 20sten Maart ter reede van Timor Koepang geankerd, heeft vervolgens eene commissie-reis met den resident naar Ende enz. gemaakt en is den 3den Mei te Soerabaya aangekomen, alwaar die bodem wordt leeggehaald en schoongemaakt.

Zr. Ms. schroefstoomschip Citadel van Antwerpen, kapt.-luit. ter zee G. P. J. Mossel, heeft den 19den Maart de reede van Amboina bereikt ter aflossing van Zr. Ms. schroefstoomschip Vice-Admiraal Koopman in het station aldaar.

Zr. Ms. schroefstoomschip Groningen, kapt.-luit. ter zee J. van der Meersch, heeft, na eenige herstellingen aan het marine-etablissement te Soerabaya ondergaan te hebben, den 16den April die reede verlaten en kwam 4 dagen later bij de vlag. Is vervolgens den 2den Mei naar Padang vertrokken om de schoenerbrik Makasser in het station af te lossen.

Zr. Ms. schroefstoomschip het Loo, kapt.-luit. ter zee W. C. Klis, gestationeerd in de wateren van Ternate, heeft van den 11den tot den 24sten Maart een kruistogt gedaan in de wateren tusschen Ternate en Menado tot opsporing van zeeroovers.

Zr. Ms. schroefstoomschip Reinier Claeszen, luit. ter zee 1ste kl. P. W. Stort, gestationeerd in de wateren van Celebes, doet een kruistogt om de Noord naar straat Macassar en de Oostkust van Borneo en lag den 11den Maart geankerd bij P°. Angin Poeti.

Zr. Ms. schroefstoomschip Reteh, kapt.-luit. ter zee Jhr. H. P. de Kock, gestationeerd ter reede van Batavia, zal naar Ternate vertrekken om Zr. Ms. schroefstoomschip het Loo in het station aldaar af te lossen.

Zr. Ms. schroefstoomschip Bali, luit. ter zee 1ste kl. W. B. F. Escher, behoort tot de zeemagt in de Zuider- en Ooster-afdeeling van Borneo, heeft 4 weken op de Boven-Barito-rivier aan den grond gezeten, doch is 13 April weder vlot geraakt en naar Banjermasin gestevend, alwaar die bodem voorloopig tot beveiliging dier plaats gestationeerd blijft.

Zr. Ms. schroefstoomschip Soembing, luitenant ter zee 1ste klasse J. C. Oudraat, is den 21sten April van de reede van Batavia over Soerabaya naar het station in de wateren van Macassar vertrokken, bereikte den 23sten daaraanvolgende Soerabaya en vervolgde de reis van daar den 28sten dier maand.

Zr. Ms. schroefstoomschip Haarlemmermeer, luit. ter zee 1ste klasse P. Koning, ondergaat eenige herstellingen aan het marine-etablissement te Soerabaya, komt eerlang bij de vlag om Zr. Ms. stoomschip Madura in het station ter Oostkust van Sumatra af te lossen.

Zr. Ms. stoomschip Gedeh, kapt.-luit. ter zee A. F. Siedenburg, gestationeerd in de wateren van Celebes, is op 20 Maart naar Sindjay vertrokken, tot het doen eener politieke zending en op 8 April weder ter reede van Macassar teruggekeerd; zal eerlang weder een dergelijken togt aanvaarden.

Zr. Ms. stoomschip Ardjoeno, kapt.-luit. ter zee Jhr. J. E. W. F. van Raders, ligt beschikbaar ter reede van Batavia, zal in den loop dezer maand naar Sambas vertrekken tot het volvoeren eener politieke zending.

Zr. Ms. stoomschip Etna, luit. ter zee der 1ste kl. A. L. Palm, is aan het marine-etablissement te Soerabaija weder geheel voor de dienst gereed gemaakt, en heeft order naar de wateren van Celebes te vertrekken, om het stoomschip Phoenix in het station aldaar af te lossen.

Zr. Ms. stoomschip Phoenix, luit. ter zee 1ste kl. P. F. Bezemer, gestationeerd in de wateren van Celebes, is den 2den Maart van Macassar vertrokken naar Bima, Boneratte en Rioem; heeft bij die gelegenheid op een rif bij Sambawa vastgezeten, vervolgens, weder vlot geraakt, den 25sten de reis naar Bima en van daar naar Rioem vervolgd en is over Boneratte en Saleijer den 6den April ter reede van Macassar teruggekeerd.

Zr. Ms. stoomschip Suriname, luit. ter zee 1ste kl. J. A. van der Muelen, behoort tot de zeemagt bij de expeditie in de Zuider- en Ooster-afd. van Borneo, is ter bescherming van Banjermasin, tijdens de afwezigheid van de Bali, aldaar gestationeerd gebleven en na terugkomst van laatstgemeld stoomschip bestemd voor het station aan de uitwatering van Kiveen.

Zr. Ms. stoomschip Samarang, luit. ter zee 1ste kl. J. L. Nierstrasz, gestationeerd in de wateren van Riouw en Linga, bekruist die wateren en zou op 9 April den togt langs Sianten en Telaje voortzetten ter wering van zeeroof.

Zr. Ms. stoomschip Celebes, luit. ter zee 1ste kl. C. T. Hackstroh, is den 21sten Maart van Soerabaija bij de vlag gekomen en den 2den Mei daaraanvolgende naar Banjermasin gestevend om Zr. Ms. rader stoomschip Admiraal van Kinsbergen, behoorende tot de expeditie in de zuid- en ooster-afdeeling van Borneo, af te lossen.

Zr. Ms. stoomschip Madura, luit. ter zee 1ste kl. J. J. A. D. Phaff, heeft op 8 April de reede van Muntok verlaten tot het doen van een kruistogt in en bezuiden straat Banka; langs de oostkust van Sumatra en verder rond het eiland Banka, heeft het bij die gelegenheid vele hydrographische opnemingen gedaan en is op 28 April weder te Muntok teruggekeerd.

Zr. Ms. stoomschip Admiraal van Kinsbergen, luit. ter zee 1ste kl. C. A. B. D. Rijk, behoort tot de zeemagt bij de expeditie in de Zuid- en Ooster-afdeeling van Borneo, is naar Banbangan gestevend tot bescherming dier plaats. (*Staats-Ct.*)

Naar wij vernemen, heeft de Nederlandsche gezant aan het hof van Griekenland in den aanvang dezes jaars de aandacht onzer regering gevestigd op eene onlangs in Griekenland, en wel in Arkadië, ontdekte nieuwe dennesoort, den *Abies Reginae Amaliae*, en oplettend gemaakt op de bijzondere voordeelen van dezen nieuwen boom ook voor onze ontginningen, enz. Ten gevolge van dien zullen nu met de door genoemden gezant overgezondene zaden hier te lande proeven worden genomen en worden de daartoe noodige voorbereidende maatregelen reeds getroffen.

Het Nederlandsch Zendeling-genootschap heeft in de 6 eerste maanden dezes jaar, aan giften en legaten, ontvangen de kapitale som van *f* 15,548.83.

Eergisteren is uit de omringvaart der gemeente Watergraafsmeer het lijk opgehaald van een onbekend manspersoon, naar gissing 50 jaren oud.

Gisteren voormiddag is op 's rijks werf een scheepstimmerman van eene stelling gevallen en op het hoofd nedergekomen, ten gevolge waarvan hij onmiddellijk is overleden.

Gisteren namiddag is uit het IJ voor deze stad opgehaald het lijk van een bootsman, die den vorigen dag van een aldaar liggend schip over boord was gevallen.

Men schrijft ons uit Haarlem dd. 30 Junij als volgt:

De tentoonstelling van nijverheid was gisteren, waarschijnlijk omdat entrée-prijs *f* 1 bedroeg, niet zoo druk bezocht als op de dagen toen [illegible] op slechts 25 en 50 cents bepaald was; evenwel bevonden zich rondom h[et] tentoonstellingsgebouw een groot aantal eigen equipagies, welke er gisteren bijna niet te vinden waren.

Om aan het vereerend verlangen van een groot aantal Haarlemmers te voldoen, werd gisteren avond in den schouwburg, buiten de Hout-Barrière, door het tooneelgezelschap van den Amsterdamschen grooten stads schouwburg, onder directie van de Heeren Roobol en Tjasink, de voorstelling herhaald die daar den 24sten is gegeven ter gelegenheid van de opening [der] tentoonstelling. De zaal was nog in hetzelfde bijzonder schoone fees[t]waad gedost.

Ook in de fraai versierde cirque van den Heer Ed. Wollschläger w[erd] gisteren avond weder eene voorstelling gegeven; over de verschillen[de] vertooningen scheen het publiek zeer voldaan te zijn.

Het voorlaatste concert van het Oostenrijksche muziekkorps had gister avond op de Hofstede Spaarnhove plaats. Het programma was even g[oed] als de vorigen zamengesteld, terwijl het publiek niet minder talrijk w[as] dan gedurende de twee laatste concerten en de geestdrift niet minde[r] groot. Het was echter zeer te betreuren, dat de wind vrij sterk opzette, zoodat er van de illuminatie van het gebouw Spaarnhove zeer weinig kon komen; ook was het zoo guur, dat het publiek, door koude gedreven, van lieverlede huiswaarts keerde, ten gevolge waarvan dan ook eenige kleine wijzigingen in het programma werden gebragt en alles ten 11 ure was afgeloopen.

Men schrijft ons uit 's Gravenhage, dd. 26 Junij:

Naar men wil, zou de Heer Pahud nog tot de maand October aanstaande zijne functien als gouverneur-generaal blijven uitoefenen.

Sommige couranten hebben medegedeeld, dat er ernstige verwikkelingen tusschen Nederland en Zweden zouden bestaan. Misschien hebben de berigtgevers Hanover in plaats van Zweden bedoeld, want tusschen het gouvernement van dit laatste land en het onze bestaat geen geschil, maar wel zijn er moeijelijkheden met Hanover gerezen. Op de wederzijdsche grenzen moet het tot hooggaande ongeregeldheden en dadelijkheden gekomen zijn, omdat stukken gronds, waarop Hanoveranen het regt van beweiding hadden, van de Hollandsche zijde in bouwland waren veranderd. Eigenlijk schijnt deze kwestie reeds voor eenige jaren herwaarts te dagteekenen, doch thans moet zij door bijkomende omstandigheden ingewikkeld geworden zijn. (*M. C.*)

Uit Leiden meldt ons, van 27 Junij:

Eene van de hier ter stede uitkomende couranten, het *Leidsch dagblad*, heeft onlangs gemeld dat de 1ste bibliothecaris en de architect der Leidsche hoogeschool ten koste van het rijk eene reis zullen doen naar de voornaamste steden in het buitenland, ter bezigtiging der aldaar gevestigde openbare bibliotheken. Dit berigt door onderscheidene dagbladen overgenomen, stelt de zaak in een geheel verkeerd daglicht. De redactie van gemeld blaadje schijnt in dat opzigt verkeerd te zijn onderrigt, en de bewoordingen van dat berigt zijn zoo onbestemd, dat het publiek niet in de mogelijkheid is, daardoor met het ware doel der voorgenomen reis bekend te worden. Door toevallige omstandigheden kan ik u met juistheid melden wat er van deze zaak is. Door de overbrenging van het anatomisch kabinet uit het gebouw der bibliotheek naar het nieuwe gebouw op de Ruine, is het eerstgemelde geheel en al voor de bibliotheek beschikbaar gesteld. Dien tengevolge zijn eenige verbouwingen en veranderingen noodzakelijk geworden, waarvan de plannen reeds ter goedkeuring aan den minister van binnenlandsche zaken zijn opgezonden. Het collegie van curatoren evenwel heeft gemeend met betrekking tot de détails der inwendige inrigting van het gebouw de ervaring te moeten raadplegen, en om die reden besloten door den 1sten bibliothecaris, den Heer Pluggers, vergezeld van den opzigter der akademische gebouwen, den Heer J. W. Schaap, ten koste van het akademisch fonds (waaruit dit gevoed wordt is genoegzaam bekend: niet, zoo als het Leidsch dagblad zegt, ten koste van het rijk) de voornaamste openbare bibliotheken van het buitenland (waarschijnlijk die van Parijs, Weenen en Munchen) in oogenschouw te doen nemen, ten einde de vernieuwde inrigting van het bibliotheek-gebouw alhier op de meest doelmatige wijze te doen geschieden. (*M. C.*)

In de Utrechtsche en Geldersche streken zijn in de laatste dagen de vooruitzigten omtrent de bijenteelt eenigzins gunstiger. Er kemen [illegible] lijks nog zwermen. Intusschen blijft de hoop der ijmkers op ge[illegible] gevestigd, vermits de bijenkorven ten gevolge van het gure voor[illegible] [w]eder steeds ten achter zijn. Over p. m. een tiental dagen, natuurlijk afhangende van het min of meer gunstig weder, neemt de bijenmarkt aan de Nieuwe Weg en de Klomp, nabij het station Veenendaal, eenen aanvang: zijnde gewoonlijk van 12 a 14daagschen duur. Deze bijenmarkt is de eenige in ons Vaderland, van grooteren omvang dan menigeen wel denkt, en welligt de eenige in Europa.

Het programma voor den wedstrijd der Koninklijke Nederlandsche Yachtclub, op de rivier de Maas voor de stad Rotterdam, te houden Zaturdag 20 Julij 1861, en in zee op Maandig 22 Julij 1861 of op eenen anderen nader te bepalen dag, is vastgesteld als volgt:

Ten 10 ure worden de standaarden op het vereenigings-gebouw geheschen en het gebouw voor HH. leden met hun gezelschap geopend. Ten 11 ure neemt de wedstrijd een aanvang.

ROEIVAARTUIGEN.

N°. I. *Vierriems Gieken*, geroeid door HH. liefhebbers, mits namens Z. K. H. Prins Hendrik der Nederlanden, door of van wege den raad der Koninklijke Nederl. Yachtclub daartoe uitgenoodigd. Opengesteld voor alle natien. Voor den prijs van Z. K. H. Prins Hendrik der Nederlanden, president en oprigter der Koninkl. Nederl. Yachtclub. Een voorwerp in zilver of ander metaal, voor de eerstaankomende. De inleggelden voor de tweede aankomende. Inleg *f* 10 per vaartuig.

N°. II. *Zesriems Gieken*, geroeid door HH. liefhebbers, mits namens Z. K. H. den Prins van Oranje, door of namens den raad der Koninkl. Nederl. Yachtclub daartoe uitgenoodigd. Voor den prijs van Z. K. H. den Prins van Oranje. Een voorwerp in zilver of ander metaal voor de eerstaankomende. De inleggelden voor de tweede aankomende. Inleg *f* 10 per vaartuig.

N°. III. *Vier riems Gieken*, behoorlijk geschikt om in open zee gebruikt te kunnen worden. Voor den prijs van wijlen Z. K. H. Prins Alexander der Nederlanden, van *f* 300, voor de eerst aankomende; de inleggelden voor de tweede aankomende. Inleg *f* 5 per vaartuig. Volgens het reglement voor de wedstrijden der Koninklijke Nederlandsche Yachtclub, met uitzondering dat de stuurlieden geene Nederlanders behoeven te zijn. Deze gieken moeten zijn zamengesteld als volgt: lang 30 voet maximum, wijd 5 voet 4 duim minimum, hol 2 voet minimum, te rekenen van den bovenkant van het zaadhout; alles Rijnlandsche maat.

N°. IV. *Zes riems Jollen of Sloepen*, geroeid door kweekelingen van de roeicorpsen der Koninklijke Nederlandsche Yachtclub. Voor de prijzen van Z. K. H. Prins Hendrik der Nederlanden en van den Heer P. H. Tromp, oud vice-president. Een stel kleedingstukken, voor iederen kweekeling in de eerst aankomende sloep. De waarde van *f* 18 in kleedingstukken, voor de gezamenlijke kweekelingen in de tweede aankomende sloep. Afstand circa ¼ geographische mijl of circa 1852 Ned. ellen.

N°. V. *Scherpe Roeivaartuigen*, geroeid door één man; uitgeschreven voor HH. Liefhebbers, met bepaling, dat de prijs het eigendom zal moeten zijn van den roeijer. Voor den prijs der roeiclub Eendragt. Een voorwerp van luxe, voor de eerst aankomende. Inleg *f* 3 per vaartuig. — Afstand ½ lengte der baan of circa 3704 Ned. ellen. Opengesteld voor alle natien.

N°. VI. *Vierriems Gieken*, geen outriggers. Opengesteld voor alle natien. Voor de prijzen: *a*. Van Z. K. H. Prins Frederik der Nederlanden *f* 400 voor de eerst aankomende; *b*. van de Koninkl. Nederl. Yachtclub *f* 100 voor de tweede aankomende. Inleg *f* 10 per vaartuig.

N°. VII en VIII. *Alle soorten van platbodem Roeivaartuigen*, geroeid wordende door één of twee man, ieder man moet van twee riemen voorzien zijn. N°. VII. Ligtere soort naar het oordeel der commissie. Voor de prijzen der Koninkl Nederl. Yachtclub: *f* 25 voor de eerst, *f* 20 voor de tweede, *f* 10 voor de derde, *f* 6 voor de vierde en *f* 5 voor de vijfde aankomende; N°. VIII. Zwaardere soort, naar het oordeel der commissie. Voor de prijzen der Koninkl. Nederl. Yachtclub: *f* 30 voor de eerst, *f* 20 voor de tweede, *f* 10 voor de derde en *f* 7 voor de vierde aankomende. Afstand ½ lengte der baan of ca. 3704 Nederl. ellen.

N°. IX. *Jollen of Sloepen*, te wrikken door één man. Opengesteld voor alle natien. Voor de prijzen der Kon. Ned. Yachtclub: *f* 20 voor de eerst en *f* 10 voor de tweede aankomende. Inleg 50 cents per vaartuig. Afstand ¼ der baan of 1852 Ned. ellen.

N°. X. *Jollen en Sloepen*, geroeid door twee man, zonder stuurman; ieder man moet van één riem voorzien zijn. Opengesteld voor alle natien. Voor de prijzen der Koninkl. Nederl. Yachtclub: *f* 20 voor de eerst, *f* 10 voor de tweede en *f* 5 voor de derke aankomende. Inleg 50 cents per vaartuig. Afstand ½ lengte der baan of ca. 3704 Ned. ellen.

ZEILVAARTUIGEN.

N°. XI. *Kotters en Schoeners*, geschikt om de open zee te bouwen, niet minder dan 10 ton metende. Voor den prijs van Z. M. den Koning, beschermheer der Koninkl. Nederl. Yachtclub, van *f* 600 voor de eerst aankomende; de inleggelden voor de tweede aankomende. Inleg *f* 20 per vaartuig. Deze wedstrijd zal gehouden worden in de open zee, op Maandag 22 Julij 1861 of op eenen nader door den raad te bepalen dag. De af te leggen afstand zal later worden bekend gemaakt.

N°. XII. *Pleiziervaartuigen (Platbodem).* Opengesteld voor alle natien. Voor de prijzen: *a.* Van de Koninklijke Nederlandsche Zeil- en Roeivereeniging, een voorwerp in zilver of ander metaal, voor de eerst aankomende; *b.* van de Koninklijke Nederlandsche Yachtclub, een voorwerp in zilver of ander metaal, voor de tweede aankomende. Inleg *f* 5 per vaartuig.

N°. XIII. *Pleiziervaartuigen (met kiel).* (Uitgezonderd kotters en schoeners.) Opengesteld voor alle natien. Voor de prijzen: *a.* Van de stad Rotterdam, een voorwerp in zilver voor de eerst aankomende. *b.* Van de Koninklijke Nederlandsche Yachtclub, een voorwerp in zilver of ander metaal, voor de tweede aankomende. Inleg *f* 5 per vaartuig.

N°. XIV. *Scheepsbarkassen*, opengesteld voor alle Natien. Voor de prijzen: *a.* van de stad Rotterdam, een voorwerp in zilver, voor de eerst-aankomende. *b.* Van de Koninklijke Nederlandsche Yachtclub, een voorwerp in zilver of ander metaal, voor de tweede aankomende; de Inleggelden voor de derde aankomende. Inleg *f* 5 per vaartuig. Indien slechts zes vaartuigen zijn ingeschreven, zullen slechts *twee* prijzen worden uitgeloofd; wanneer er meer dan zes aan den Wedstrijd deel nemen, zal ook de derde prijs worden toegewezen.

N°. XV. *Visschersvaartuigen.* Voor de prijzen: *a.* Van een lid van den Raad der Kon. Nederl. Yachtclub, *f* 100 voor de eerst aankomende; *b.* van de Kon. Nederl. Yachtclub, *f* 50 voor de tweede en *f* 20 voor de derde aankomende.

N°. XVI. *Pleiziervaartuigen (platbodem).* Niet langer over steven dan 10 Ned. ellen. Opengesteld voor alle natien. Voor de prijzen: *a.* Van de Stad Rotterdam, een voorwerp in zilver, voor de eerst aankomende; *b.* van de Koninklijke Nederl. Yachtclub, een voorwerp in zilver of ander metaal, voor de tweede aankomende. Inleg 3 *f* per vaartuig.

N°. XVII. *Pleiziervaartuigen, "met Kiel."* (Uitgezonderd Kotters en Schoeners). Niet langer over steven dan 10 Ned. ellen. Opengesteld voor alle natien. Voor de prijzen: *a.* Van de stad Rotterdam; een voorwerp in zilver, voor de eerst aankomende. *b.* Van de koninklijke Nederlandsche Yachtclub, een voorwerp in zilver of ander metaal, voor de tweeke aankomende. Inleg *f* 3 per vaartuig.

N°. XVIII. *Kotters en Schoeners,* geschikt om de open zee te bouwen, niet minder dan 10 ton metende. Voor den prijs der Koninkl. Nederl. Yachtclub, een voorwerp in zilver of ander metaal, voor de eerst aankomende. Deze wedstrijd zal gehouden worden op de rivier de Maas, op Zaturdag 20 Julij 1861. De af te leggen afstand zal later worden bekend gemaakt.

N°. XIX. Alle soorten van *Vracht- en Beurtschepen*, uitsluitend als zoodanig gebezigd wordende. Voor de prijzen der Koninkl. Nederl. Yachtclub: *f* 60 voor de eerst aankomende, *f* 30 voor de tweede aankomende, *f* 20 voor de derde aankomende, *f* 10 voor de vierde aankomende. Inleg 50 cents per vaartuig.

N°. XX. Alle soorten van *Vracht- en Beurtschepen,* uitsluitend als zoodanig gebezigd wordende; minder dan 10 ton metende. Voor de Prijzen der Koninklijke Nederl. Yachtclub: *f* 40 voor de eerst aankomende; *f* 20 voor de tweede aankomende. Inleg 50 cents per vaartuig.

N°. XXI. Uitdeeling der prijzen.

Medailles, uitgeloofd door Z. M. den Koning, op de bepaalde voorwaarden.

Eene *Gouden Medaille,* voor den bouwmeester van de, sedert de oprigting der Koninkl. Nederl. Yachtclub, best gebouwde Schoener, Kotter of ander scherp vaartuig, alle overdekt en geschikt om de open zee te bouwen, in 1861 op den wedstrijd mededingende en niet minder dan 10 ton metende, met uitzondering van die vaartuigen, welke reeds eene medaille verdiend hebben.

Eene *Zilveren Medaille,* voor den bouwmeester van de, sedert de oprigting der Koninkl. Nederl. Yachtclub, best gebouwde Giek, in 1861 op den wedstrijd mededingende, met uitzondering van die vaartuigen, welke reeds eene medaille verdiend hebben.

Eene *Bronzen Medaille,* voor den bouwmeester van de, sedert de oprigting der Koninkl. Nederl. Yachtclub, best gebouwde Barkas, in 1861 op den wedstrijd mededingende, met uitzondering van die vaartuigen, welke reeds eene medaille verdiend hebben.

Tot de mededinging naar deze medailles zullen geene vaartuigen in aanmerking komen van gewonen bouw of uitrusting, maar alleen zij, die inderdaad uitstekend zijn, dat wil zeggen: die, zoo van constructie, van vorm, van doelmatigheid van hol, tuigaadje en inrigting, of in eene of meerdere dezer hoedanigheden bijzonder uitmunten, en door de commissarissen tot de keuring geoordeeld zijn het gewone zoodanig te overtreffen, dat zij werkelijk eene bijzondere onderscheiding verdienen.

De boven bedoelde vaartuigen moeten gebouwd, getuigd en uitgerust zijn door Nederlanders, zonder medewerking van buitenlanders, behoudens het bepaalde bij art. 6 der voorwaarden.

De *Inschrijving* der vaartuigen, welke naar deze medailles medídingen geschiedt volgens art. 3 der voorwaarden, schriftelijk aan den Secretaris of in persoon of door gemagtigden, twee dagen voor den wedstrijd van des morgens 11 tot 1 ure.

De *Keuring* zal geschieden op den dag voor dien van den wedstrijd, wanneer de vaartuigen daartoe moeten gereed liggen, des morgens ten 8 ure, in en bij de haven van den Veerdam op Katendrecht.

---

* 's GRAVENHAGE, 29 Junij. Gedurende de maanden Julij en Aug. zal iederen avond, uitgenomen des Woensdags, muziek op het terras van de gemeente-bad-inrigting te Scheveningen, onder de leiding van den Heer F. Botgorschek, worden uitgevoerd.

---

* WESTLAND, 28 Junij. De bedrijvigheid met het uitrooijen der aardappelen alhier is bijzonder groot, men komt schier handen te kort om aan de plotseling ingekomen orders voor het buitenland te kunnen voldoen. Duizende manden aardappelen worden dagelijks met schuiten naar Rotterdam gebragt, om van daar met de verschillende stoombooten naar Hull, Londen en andere plaatsen te worden vervoerd. Ook voor de consumptie in ons land vaart men aanhoudend met volle ladingen naar verschillende plaatsen van hier af. Wat daarbij zich zoo gezegend voordoet, is een bijzonder ruim gewas en dat de sporen van de zoo zeer gevreesde ziekte tot nog toe weinig uitgebreidheid verkrijgen, maar zulks zich bijna uitsluitend tot het loof bepaalt. De ooftboomen, welke in het voorgaande jaar zoo rijk met vruchten beladen waren, zullen dit jaar weinig of bijna niets opleveren.

HAARLEM, 29 Junij. Bij onzen gemeenteraad is een adres ingekomen van de HH. W. J. Hofdijk en J. A. Alberdingk Thijm, waarbij zij, uit aanmerking dat het geopperde plan om de kleine Houtpoort af te breken, bij velen een onaangenamen indruk heeft gemaakt, omdat zij te regt beschouwd wordt als de herinnering aan een belangrijk tijdperk uit de 16de eeuw, aan dien raad den wensch te kennen geven, dat de poort moge behouden blijven.

UTRECHT, 30 Junij. Gisteren zijn aan deze hoogeschool bevorderd tot doctor: in de regten de Heer J. H. E. Meesters, van Steenwijk, met theses, en in de Obstetrie de Heer H. de Brieder, med. doctor alhier, met theses.

---

* ARNHEM, 29 Junij. Het personeel van de geneeskundige dienst voor de te kamperen troepen in de legerplaats te Millingen, is zamengesteld als volgt: Dirigerend officier van gezondheid voor de beide kampen, de eerste officier van gez. 2de kl. van Dommelen, van het garnizoen te Amsterdam. Ambulance voor de beide kampen: De officieren van gez 2de kl. Meijerinck en v. d. Bamhorst de Brouwer; de officieren van gez. 3de kl. v. d. Grijp en van Wicheren, en de apotheker 3de kl. Wilthuis. Voor het cavallerie-kamp, van 13 Julij tot 12 Aug., de officieren van gez. 1ste kl. Pilgrim en Peltzer, van het 3de en 5de reg. dragonders; de offic. van gez. 2de kl. Schuyt en van Dura, van het 1ste en 5de reg. drag., en de offic. van gez. 3de kl. van Duyl, van het reg. rijdende artillerie. Voor het tweede kamp, van 17 Aug. tot 16 Sept., bij den staf der 1ste brigade de offic. van gez. 1ste kl. Willems, van het 2de reg. inf. en bij den staf der 2de brigade de offic. van gez. 2de kl. Kieckens, van het 7de reg. inf. Bij de bat. grenadiers en jagers de offic. van gez. 2de kl. Verspijck, Borski en de offic. van gez. 3de kl. van Leeuwen van Duyvenbode. Bij de bats. van het 2de reg. inf. de offic. van gez. 2de kl. van Lissa, en de offic. van gez. 3de kl. Hennequin en van Vierssen. Bij de bats. van het 7de reg. inf. de offic. van gez. 2de kl. Gentis en Gori, alsmede de offic. van gez. 3de kl. van Eijk van Voorthuyzen. Bij de bats. van het 8ste reg. inf. de offic. van gez. 2de kl. Hussem en de offic. van gez. 3de kl. Beukema en v. Weezel. Bij de escadrons van het 2de en 4de reg. drag. de offic. van gez. 1ste kl. v. d. Harten en de offic. van gez. 2de kl. Wortman. Bij de twee batterijen veld- en de batterij rijdende artillerie de offic. van gez. 2de kl. Schubart, van het reg. veld-art. te Utrecht.

---

* NIJMEGEN, 29 Junij. Naar men verneemt zal onder nadere goedkeuring van het ministerie van oorlog door den luit.-kol. eerstaanwezende ingenieur der genie, in den loop dezer maand bij enkele inschrijving in het openbaar worden aanbesteed het herstellen van het reduit en van de inspringende wapenplaats links bij het ingaan van de Molenpoort dezer vesting.

TIEL, 29 Junij. Van goederhand vernemen wij, dat Donderdag ll. het leggen van een nieuwen dijk te Leeuwen, ter plaatse van den doorbraak, is aangenomen voor *f* 52,350. In het geheel is alstoen voor verschillende dijkwerken in het polderdistrict Maas en Waal, aanbesteed tot een bedrag van ruim *f* 160,000, terwijl nog 2 perceelen werden ingehouden.

(*T. C.*)

HARLINGEN, 29 Junij. De hardzeilpartij op zee, die het vorige jaar tot algemeen genoegen afliep, zal dit jaar gewis niet voor de vorige onderdoen; daar reeds met zekerheid bekend is, dat er ook schepen uit Holland en de naburige provinciën zullen komen, om er deel aan te nemen. Ook zullen er drie instructievaartuigen, waaronder de Urania en de Wesp komen, om het feest nog meer luister bij te zetten.

---

* GRONINGEN, 28 Junij. Heden heeft de eerste regtstreeksche gemeenschap tusschen hier en Assen en verder op, te water, plaats gehad, en wel doordien alstoen hier eene barge van Drenthe's hoofdplaats door het nu voor de scheepvaart geopende Noord-Willems-Kanaal is aangekomen v. v., in de belangstellende tegenwoordigheid van vele ingezetenen.

— Gisteren werden aan de hoogeschool alhier bevorderd tot doctoren in de beide regten de Heeren G. W. van Imhoff, van Groningen, en M. A. Wichers, van Winschoten, beide na het verdedigen van eenige *quaestiones juris inaugurales.*

— Dezer dagen heeft het prov. geregtshof alhier eene belangrijke uitspraak gedaan. In die zitting werd behandeld de zaak van den turfschipper Jan de Koning, tegen den verlaatmeester bij het benedenverlaat te Veendam, die geweigerd had genoemden schipper met zijn schip, beladen met zwarte turf uit de Buinermarkte, zonder betaling van het zoogenoemde pastoorsgeld, bij het verlaat door te schutten. Het geregshof heeft beslist, dat deze weigering geene onregtmatige daad opleverde en alzoo aangenomen, dat voor het vervoeren van zwarten turf uit de Drentsche veenen, langs Wildervank en Veendam, bij het passeren van evengenoemd verlaat, het pastoorsgeld verschuldigd is. Door deze uitspraak is alzoo vooreerst een einde gemaakt aan de langdurige kwestie, welke sedert 1820 tusschen de Drentsche veengenooten en de participanten van het verlaat over de betaling van het pastoorsgeld heeft bestaan.

OMMEN, 28 Junij. Bij het kantongeregt diende gisteren alhier de tegen vier personen ingestelde vervolging wegens het onwettig inweiden van vee in de zoo genaamde Marsch, die door het gemeentebestuur was verpacht. Toen nu 2 getuigen *à decharge* onder eede werden gehoord, welke verklaarden, dat sedert onheugelijke jaren het regt van vrij heiden en weiden te Hardenberg heeft bestaan; dat meergenoemde weide nimmer en ook thans niet aan de stad behoorde, en verder, dat de plaats, waar hun vee geweid heeft was toebehoorende aan de gemeente, of marke van Heemse en Kollendoren; en daar uit de te dier zake opgemaakte processenverbaal en volgens de onder eede afgelegde verklaringen der relatanten juist het tegendeel bleek waar te zijn, rekwireerde de ambt. van het O. M tot voorloopige aanhonding van de 2 getuigen à décharge; vervolgens deed het O. M. overleggen eene akte van verhuring, en daarna werd de zitting voor eenige oogenblikken geschorst. Bij de heropening bewilligde de regter in het rekwisitoir van het O. M., waarna de verdere behandeling der zaak werd geschorst, en de voormelde twee getuigen door de rijks-politie in verzekering werden gebragt, als verdacht van het afleggen van valsche getuigenis. Heden morgen zijn zij (beide fatsoenlijke ingezetenen) op transport gesteld naar Deventer.

[Wij vinden dezen maatregel nog al van bedenkelijken aard. Wij begrijpen niet, dat men iemand wegens valsch getuigenis kan vervolgen, veel min straffen, die niet opzettelijk valsche feiten aan den regter mededeelt, maar blootelijk eene zelfs geheel verkeerde *meening* uit over het bestaan van zekere regten. RED.]

DEVENTER, 29 Junij. In den gemeenteraad is verslag uitgebragt omtrent de vraag of het bestaande athenaeum niet ware te veranderen in eene hoogere industrieschool, tot opleiding voor de nijverheid. De commissie heeft die verandering zeer wenschelijk genoemd; Deventer is daartoe eene zeer geschikte plaats, wijl het natuurkundig kabinet, het chemisch laboratorium, de practische geest in de stad en de nabijheid van het nijvere Twenthe daartoe zeer bevorderlijk zouden zijn. Eene voorbereidende school zou men niet noodig achten, daar het gymnasium daarvoor kan strekken. Het onderwijs op de polytechnische school moet theoretisch en practisch zijn, waarvoor men eene mathematische, eene mechanisch-technische, eene chemisch-technische en eene chemisch-pharmaceutische klasse zou noodig achten. Men zou daarvoor behoeven 6 Hoogleeraren, in wis-, toegepaste werktuig-, natuur- en werktuig-, theor. schei-, pract. scheikunde en natuurlijke geschiedenis; 3 lectoren, in prakt. scheikunde, in bedrijvende meetkunde en teekenen, in boekhouden, aardrijkskunde, statistiek en handelsregt; en 1 leeraar in de letteren en geschiedenis. Het schoolgeld zou men op *f* 100 bepalen. De uitgaven worden begroot op *f* 20,250 's jaars; de inkomsten op slechts *f* 3700, zoodat het tekort nog al aanmerkelijk zou zijn; voor het belang der zaak zou de uitgaaf echter niet te groot schijnen.

---

* ZWOLLE, 29 Junij. Gisteren avond hielden een zeventigtal alhier woonachtige werkbazen, met het bestuur der afdeeling Zwolle van de vereeniging ter bevordering van fabrieks- en handwerksnijverheid in Nederland, eene vergadering ter bespreking der belangen van den handwerksman alhier. In die vergadering is met algemeene stemmen besloten om daartoe alles aan te wenden en onder anderen bepaald, dat van af 1 Jan. 1862 de arbeidsloonen verhoogd en per uur arbeidens betaald zullen worden; er is verder eene commissie benoemd, die, bestaande uit zeven werkbazen dezer stad, met het bestuur van bovengenoemde afdeeling zal werkzaam zijn, om die middelen in het werk te stellen, welke leiden kunnen tot de uitvoering van het door de vergadering genomen besluit.

ASSEN, 27 Junij. Ten bewijze, dat de nieuw benoemde rijksveldwachter W. v. d. Meulen, te Noordwolde, op geen aanzien des persoons let en in de waarneming zijner betrekking wel degelijk regt door zee gaat, kan dienen, dat hij tegen zijne eigene vrouw procesverbaal heeft opgemaakt wegens het verkoopen van winkelwaren op Zondag.

ALMELO, 28 Junij. Uit eene goede bron vernemen wij, dat het plan bestaat om in de onmiddellijke nabijheid van het kanaal eene katoenspinnerij op te rigten, waarvan eerstdaags prospectus en concept-statuten verkrijgbaar worden gesteld. De kosten voor deze daarstelling zijn geraamd op *f* 400,000, verdeeld in 400 aandeelen elk van *f* 1000, waarvan bereids 70 in Twenthe zijn geplaatst. Hoewel op verre na het geraamde kapitaal niet is volgeteekend, twijfelen wij er niet aan, dat dit waarlijk reusachtig gebouw, zich spoedig bij onze nijvere stad zal verheffen, en onze Nederlandsche kapitalisten toonen zullen, hunne gelden veil te hebben voor alles wat op het gebied der nijverheid ondernomen wordt; daar wij tevens geene betere geldbelegging zouden weten te vinden, indien menin aanmerking neemt, dat de Enschedesche katoenspinnerij in het vorige jaar 15 pCt. en de Twentsche stoombleekerij te Goor 29 pCt. den aandeelhouders verschafte. (*Tw. Ct.*)

---

* WIJHE, 29 Junij. Omtrent den stand der gewassen kunnen wij melden, dat dezelve over het geheel genomen zeer bevredigend is. De aardappelen staan reeds in vollen bloei. Kersen zijn er zeer weinig, daarentegen ziet men aardbezien in overvloed, welke dan ook zeer goedkoop zijn.

---

* MIDDELBURG, 28 Junij. Heden morgen ten 10 ure heeft de voortzetting plaats gehad van de zaak van A. Polderman; na afloop van het getuigenverhoor, heeft de procureur-generaal, Mr. M. Verbrugge, in eene uitvoerige rede de beschuldiging volgehouden, en de straffe des doods geeischt. Wegens het vergevorderde uur is de zitting weder geschortst tot morgen ochtend, als wanneer de advocaat van den beschuldigde, Mr. Ph. van den Broecke, de verdediging zal aanvangen.

** BREDA, 29 Junij. De gewone jaarlijksche vacantietijd van het personeel der kadetten van de koninklijke militaire academie alhier, zal aanvangen den 15den Julij en voortduren tot en met ult°. Augustus a. s. Aan verschillende officieren en kadetten is door Z. M. verlof verleend dien tijd in het buitenland door te brengen.

---

* BREDA, 29 Junij. Zekere Frans de Hondt, die zich dagelijks aan het misbruik van sterken drank schuldig maakte, had heden weer zooveel jenever gedronken, dat hij in zwijm, op een kruiwagen in zijne woning, nederviel, en een uur later door zijne huisvrouw, die zich ter kerk had begeven, levenloos en in den drank gestikt, werd teruggevonden.

---

* TILBURG, 28 Junij. In eene der wollen stoffen fabrieken alhier door stoom gedreven, is heden voormiddag een 15-jarig meisje met name Maria Danklof aldaar werkzaam, op eene ongelukkige wijze door de riem van de groote as, waarmede alle de machinerien worden in werking gebragt, gevangen en eene menigte keeren in eene sterke vlugt rond gedraaid, zoo dat zij, alvorens de riem konde worden opgehouden, zoodanig was gekneusd, dat men geen leven meer in haar bespeurde.

---

* MAASTRICHT, 28 Junij. De Heer hoofd-inspecteur van den waterstaat, van der Kun, vergezeld van het lid van den raad van toezigt over de spoorwegdiensten, Mr. J. L. de Bruijn Kops, bevinden zich hier, ten einde de voorloopige maatregelen te beramen die vereischt zullen worden om den spoorweg van hier naar Luik in exploitatie te brengen. Heden had er eene bijeenkomst plaats van gezegde heeren met de directie van voormelden weg en den van 's rijkswege bij den Aken-Maastrichtschen spoorweg fungerenden heer opziener tot regeling van de aansluiting dier wegen en de vereeniging van de stations dier beide wegen in verband met den aan te leggen rijks-spoorweg naar Roermond. In den namiddag had er een proefrid van hier naar Vesé plaats.

— In de algemeene vergadering van aandeelhouders in de Aken-Maastrichtschen spoorweg die gisteren plaats had, is de Heer Mr. G. L. van Meerbeke, notaris te Valkenburg, benoemd tot lid van de commissie van controle ter vervanging van wijlen den Heer J, van Aken.

— Gisteren werd in het gehucht Tulle onder Schennen bij gelegenheid van het schuttersfeest door het onverhoeds afgaan van het geweer van een zijner vrienden, een lid der schutterij doodgeschoten. De justitie heeft zich derwaarts begeven om naar het voorgevallene onderzoek te doen.

LAATSTE BERIGTEN.

LONDEN, Zaturdag 29 Junij.

Reuter's Office. De *Oneida* is te Lissabon gearriveerd met berigten van Rio van 9 Junij; de afzendingen van *Koffij* bestonden uit 90,000 balen, good first werd genoteerd op 6300 r. De Oheida brengt 31,895 £ mede.

BERLIJN, Zaturdag 29 Junij (des Avonds).

De Heer de Clercq, door Frankrijk belast met de onderhandelingen over het handelsverdrag tusschen dat rijk en het tolverbond, is hier teruggekeerd.

PARIJS, Zaturdag 29 Junij.

De *Patrie* bevat een berigt uit Konstantinopel, meldende dat de nieuwe Sultan de civiele lijst van het keizerlijk huis ten bedrage van 75 millioen, tot op 12 millioen verminderd heeft. Hij heeft tevens zijn hofstaat veranderd.

CALAIS, Zaturdag 29 Junij (des Avonds).

Prins Ladislas Czartorisky is van Fontainebleau komende, heden ochtend te Calais scheep gegaan. Hij begeeft zich naar Dover.

TURYN, Zaturdag 29 Junij.

In de zitting der kamer van afgevaardigden had eene levendige discussie plaats over het wets-ontwerp betreffende het voorloopig gebruik maken van het budget, hetwelk morgen in werking treedt. Een voorstel der commissie, om ook in de zuidelijke provincien de oorlogs-opcenten te heffen, heeft eene hevige woordenwisseling uitgelokt. De meerderheid der afgevaardigden van de zuidelijke provincien heeft het voorstel bestreden, als zijnde eene wijziging der wet. Wegens het dringende van de zaak zal de discussie ten 3 ure des namiddags worden voortgezet. De beraadslaging over het wets-ontwerp betreffende de leening is geschorst.

De *Opinione* spreekt het gerucht tegen, dat het ministerie reeds eene verbindtenis zou hebben aangegaan ten opzigte der aanstaande leening.

Uit Napels is het berigt ontvangen, dat aldaar 500 geweren in beslag zijn genomen.

De Kamer der Afgevaardigden heeft heden, op voorstel van den Heer Carietti, aan het ministerie opgedragen aanstaanden Maandag een wetsontwerp in te dienen, hetwelk ten doel heeft om de Toskaansche en zuidelijke provincien te doen deelen in de betaling der gelden ten behoeve van het departement van oorlog. Het ministerie heeft daaraan zijne adhaesie geschonken. Het ontwerp ter regeling van de uitgaven voor de dienst, loopende tot ultimo December dezes jaars, is met 228 tegen 24 stemmen aangenomen. Maandag voortzetting der discussien over de leening.

PER TELEGRAAF.

TURYN, HEDEN, Zondag 30 Junij.

De *Italia* en de *Opinione* melden, dat de regering krachtige maatregelen heeft genomen om de rooverijen in de Napelsche provincien te keer te gaan. Laatstgenoemd blad verzekert, dat versterking derwaarts is gezonden.

MADRID, Zaturdag 29 Junij.

De *Correspondencia* meldt, dat de Spaansche regering heeft besloten om af te zien van hare eischen aan den Keizer van Marokko, maar daarentegen Tetuan voor Spaansch eigendom te verklaren, die stad buitengemeen te versterken en haar gebied te koloniseren.

TEXEL, HEDEN, Zondag 30 Junij.

Binnen: Breeze, Philiskirk, Sunderland.

HANDELSBERIGTEN.

AMSTERDAM, Zondag 30 Junij.

Door het departement van financien is medegedeeld de volgende staat van de in het 2de kwartaal 1861 in de hier onder genoemde plaatsen in uit- en doorgevoerde ponden ruwe en geraffineerde Suiker:

KANTOREN.	INVOER.		UITVOER.		DOORVOER.	
	Ruwe.	Geraffin.	Ruwe.	Geraffin.	Ruwe.	Geraff.
Amsterdam.	20,677,447	14	45,687	15,119,556	4,222,039	16,171
Rotterdam..	17,171,232	19	1,092	2,101,376	1,957,196	25,753
Schiedam...	1,549,187	—	—	—	—	—
Dordrecht..	881,030	—	—	40	193,598	—
Totaal...	40,278,896	33	46,779	17,220,972	6,372,833	41,924

Van wege het Departement van Kolonien zijn medegedeeld de navolgende staten:

A. Opgave van de verschillende op Java, uit den oogst van 1861, reeds afgeleverde en vermoedelijk nog te leveren gouvernements-producten, onder ultimo Maart 1861.

PRODUCTEN.		Reeds ontvangen.	Vermoedelijk nog te ontvangen.	TOTAAL.
Koffij . . .	picols	1193	902655	903841
Suiker. . .	id.	"	892755	(1) 892755
Indigo. . .	Amst. pd.	31370	323630	355000
Thee . . .	id.	108300	1771700	1880000
Kaneel. . .	id.	4756	207844	212600
Cochenille .	id.	"	5000	5000
Peper . . .	id.	"	38750	38750
Tabak . . .	id.	"	100000	(2) 100000

(1) Hieronder is niet begrepen het vermoedelijk nog te ontvangene ui de adsistent-residentie Krawang, waarvan nog geene opgave is ingekomen.

De hoeveelheid, welke bovendien ter beschikking van de fabrikanten blijft, bedraagt vermoedelijk 460,717 picols. (Zie staat *B.*)

(2) Bij gemis eener opgave uit de residentien Rembang, Soerabaya en Passaroean, kan het cijfer ter beschikking van de ondernemers blijvende voor zooveel die gewesten betreft, niet worden opgegeven.

Voor de residentien Samarang en Japara bedraagt dit vermoedelijk 187,500 Amst. pd.

B. Opgave der producten voor particuliere rekening op Java geteeld uit den oogst van 1861, onder ultimo Maart 1861.

PRODUCTEN.		Reeds ontvangen.	Vermoedelijk nog te ontvangen.	TOTAAL.
Koffij . . .	picols	2914	74059	(1) 76973
Suiker. . .	id.	2725	146615	(2) 149340
Indigo. . .	Amst. pd.	63881	208252	(3) 272133
Kaneel. . .	id.	"	"	"
Cochenille .	id.	"	"	(4) "
Tabak . . .	id.	"	3998	(5) 3998

(1) Uit de residentien Japara en Soerakarta geene opgaven ontvangen.

(2) Uit de residentien Batavia, Cheribon, Tagal, Japara, Soerakarta en Madura geene opgaven ontvangen.

De hoeveelheid, welke bovendien ter beschikking van de fabrikanten blijft, bedraagt 460,717 picols.

(3) Uit de residentie Japara geene opgaven ontvangen.

(4) Uit de residentien Cheribon en Japara geene opgaven ontvangen.

(5) Uit de residentien Japara, Rembang, Soerabaya, Pasoeroean, Probolingo, Djokdjokarta en Kedirie geene opgaven ontvangen.

ROTTERDAM, 29 Junij. Verkocht uit eerste hand 1083 Cranjangs Java Suiker, p. Cornelia Anthoni, prijs geheim; benevens twee celen Banca Tin a *f* 70.

SCHIEDAM, 29 Junij. Rogge verkocht: 144/2 ℔ Pernau *f* 218 6/w.

LEYDEN, 29 Junij. Boter 1ste kwal. per ¼ vat *f* 38 a 44, dito 2de *f* 34 a 37, dito per Ned. ℔ *f* 0.95 a 1.10 en 85 a 92½ c.

LEEUWARDEN, 28 Junij. De aanvoer van alle Graansoorten was uiterst gering, de stemming is flaauw en de kooplust zeer beperkt. *Tarwe* meestal nominaal als voren te noteren *f* 8.40.75. — *Rogge* stil, alleen bij gerijf aan comsumptie te plaatsen, 69, 70, 71 Petersb. *f* 6.50.90; 70, 71 ℔ Inl. *f* 6.50.75. — *Boekweit* 30 c. lager verkocht, 67, 68 ℔ Fries. zand *f* 7.50, 7.80; 66 ℔ Oostvr. Veen *f* 6.40.50. — *Haver* op vorige prijzen gehouden met weinig handel. — *Boter* *f* 40.

De aanvoer en besteede prijzen aan de veemarkt waren heden als volgt: 461 Runderen, als: 65 vette Koeijen *f* 110 a 215; 125 Melke dito *f* 90 a *f* 195; 22 Vare dito *f* 90 a 130; 35 Kalfs dito *f* 95 a 205; 30 Vaarzen *f* 75 a 145; 13 Pinken *f* 45 a 65; — Ossen *f* — a —; 23 Stieren *f* 65 a *f* 180; 148 vette Kalveren *f* 8 a 48; 304 Varkens, als: 38 vette Varkens *f* 70 a 95; ?29 dito Biggen *f* 18 a 36; 37 magere Varkens *f* 5 a 18; — dito Biggen *f* — a —; 821 Schapen, als: 412 vette Schapen *f* 14 a 28; 34 melke dito *f* 8 a 19; 120 magere dito *f* 6 a 14; 5 Rammen *f* 10 a 20; 250 Lammeren *f* 2 a 8; — vette Hamels *f* — a —; 36 Werkpaarden *f* 30 a *f* 190. Alle soorten vlugger afgaande dan de vorige week.

HARLINGEN, 29 Junij. De uitvoer bedroeg hier van den 22sten tot den 29sten Junij: 1111/4 v. Boter, 2800 Kanterkazen, 81 Runderen, 178 Kalveren, 427 Varkens, 370 Schapen en Lammeren, 12 mud Steenkolen, 43 b. Vlas en 9 b. Heede.

DEVENTER, 28 Junij. Heden waren de prijzen als volgt: Tarwe *f* 10.25 a 11.25, Rogge *f* 6.20 a 6.50, Boekweit *f* 6.50 a 7.50; Garst *f* 5.50 a 6; Haver *f* 3.75 a 4.50; Boter *f* 16.75 a 18.25 per ⅛ ton.

ZWOLLE, 28 Junij. Heden was er p. m. 250 stuks rundvee aangevoerd, waarvan het grootste gedeelte tegen ferme prijzen zeer vlug van de hand ging; het was eene bijzonderheid zulk schoon vee als heden ter markt was. Varkens waren weinig aangevoerd en vonden goeden aftrek; biggen daarentegen waren veel aangevoerd maar hadden geen aftrek, zoodat de verkoopers dezelve grootendeels hebben moeten medenemen.

Tarwe *f* 10 a 11.25; dito Ruwarige *f* 12.50; Rogge *f* 6 a 7.20; Boekweit *f* 5.90 a 7.60; Aardappelen *f* 1.50 a 3.85, alles per Ned. mud; Boter per Ned. ℔ *f* 0.85 a *f* 1, per ⅛ vat *f* 18.75 a 19.75.

ANTWERPEN, 29 Junij. De afloop der belangrijke Wol-veiling, alhier gehouden op 26, 27 en 28 dezer is als volgt;

6416	balen	Buenos-Ayres	waarvan	verkocht	4400	balen
632	"	Montevideo	"	"	626	"
42	"	gewasschen B.A.	"	"	16	"
19	"	Odessa	"	"	15	"
32	"	Sydney	"	"	15	"
10	"	Port Philip	"	"	10	"
6	"	Kaap	"	"	6	"
54	"	Peignons	"	"	43	"
4	"	Italiaansche	"	"	——	"
16	"	Poolsche	"	"	——	"
31	"	Kameelhaar	"	"	31	"
7262	balen		waarvan	verkocht werden	5162	balen.

De veilingen zijn willig afgeloopen; voor de goede kwal. en de superieure merken werden ten volle de prijzen van April bedongen; inferieure en defecte soorten, alsmede de zeer ord. ondergingen eene verlaging van 5 a 10 c. op de April- en Mei-prijzen: B. A. Metis 1a. fr. 1.60 a 3.25; 2a. 1.40 a 3; 3a. 1.20 a 2.80; 4a. 1.05 a 2.60; Montevideo Metis 1a. 2.05 a 2.85; 2a. 1.60 a 2.60; 3a. 1.45 a 2.20; 4a. 1.25; 5a. 1.10; gewasschen Buenos-Ayres 1.55 a 3.25; Odessa 5.10 a 5.85; Sydney 4.60 a 4.70, Kaap 4.20, Peignons 3 a 4.30, Port-Philip 4.45 a 4.50, Kameelhaar 1.75. Na de veiling zijn van de opgehouden Wollen, zoo men zegt, eenige kavelingen uit de hand afgedaan. — *Katoen:* De vraag naar dit artikel wordt levendiger; van Georgia werden heden wederom 225 b. afgedaan. — *Granen:* Voor puike Oostzee Tarwe werd heden *f* 14⅝ vergeefs geboden; witte Dantziger betaalde men met *f* 14¼ a 14½ en Eupatoria Rogge met *f* 7⅝ in entr.; Odessa Rogge met koopers a *f* 7¼.

HAMBURG, 28 Junij. *Koffij:* Door den coulanten aftrek in de afgeloopen week heeft zich het artikel verlevendigd; voortdurend vertoonde zich veel vraag, doch tot de laatst verlaagde prijzen was niet algemeen meer te koop. De voorraad is deze maand met 1½ millioen ℔ verminderd en bestaat heden uit 15½ millioen. Verkocht werden, loco: 8000 b. Rio en Santos van 4¾ a 6¾ sch. en zeilende 2400 b. Rio, p. Molly, a 6 3/16 sch., 4500 b. d° p. Catharina en 4000 b. d° p. Sophie Georgette tot onbekende prijzen en 350,000 ℔ Portorico, p. Generosa van 7 5/16 a 7⅝ sch. — Ruwe *Suiker* onveranderd. Geraffineerde lager afgedaan. — *Rijst* zeer stil. — Voor *Katoen* moesten hoogere prijzen aangelegd worden; men heeft 400 p. Noord-Amerik. van 7⅞ a 8½ sch. afgedaan. — *Huiden* zonder prijsverandering. Uit de eerste hand werden 1294 st. Batavia Buffel verkocht. — *Verfhout* goed gestemd; op nieuw werd eene lading Laguna Campèche tot 6 mb. op levering verkocht. — *Granen* over het algemeen stil; Tarwe in loco evenwel 1 rd. en Rogge 1 a 2 rd. hooger.

LONDEN, 28 Junij. *Suiker:* W. Ind. soorten blijven heden flaauw gestemd en over het algemeen 6 p. lager te noteren dan verleden Vrijdag. Voor eene naburige haven werd eene lading van 1300 k. Havana, ex Isabella N°. 10½ a 11 a 24.6 afgedaan. — *Koffij:* Uit de hand zijn eenige partijen Plantation tot de volle prijzen afgedaan en voor goed grof Native werd 63 sh. betaald. — *Rijst* stil; van Beng. werden 3561 b. in veiling aangeboden; de helft vond tot volle prijzen koopers, goed blank werd betaald met 13.3. — *Peper* en *Piment* prijsh. — Van *Zwavel* werd eene lading 3*a* a £ 7.3.6 verhandeld. — Schotsch *IJzer* aangeboden a 50.3. — *Lijnolie* vast op 29.9 à 30 sh. — *Terpentijnolie* 43.9 a 44.

LONDEN, 28 Junij. De aanvoer van Granen uit het binnenland waren klein, van buitenl. soorten redelijk. Puike Engelsche Tarwe flaauw, vreemde bijna onveranderd. Amerik. voorj. 55 a 58 sh., winter 60 a 61 sh., n. bonte Dantz. 59 a 62 sh., n. roode Oostz. 55 a 59 sh., ord. Russ. 48 a 52 sh. Amer. Meel 27 a 31 sh. Garst, Erwten en Boonen slap. Haver met redelijke vraag, goede soorten tot vorige prijzen.

Fondsen en Beurstijdingen.

LONDEN, Vrijdag 28 Junij. Consols onveranderd. Van buitenl. fondsen zijn 6 pCts. oude Turken ¼ pCt. gerezen en nieuwe dito ½ pCt.; Spaansche 1¾ pCt. daalden weder ⅛; Mexic. bleven ½ pCt. lager.

Consols 3 pCt. cont. 89¼ a ⅜; Dito op 10 Julij 89½ a ⅝; Brazil. 4½ pCt. 1860 86¼ a ⅜; Mexic. 3 pCt. op 16 Julij 21⅞ a 22⅛; Gren. Uitgest. 5⅝; Russen 3 pCt. 1859 62; Sard. 5 pCt. 78⅛ a ¼; Spanje 1¾ pCt. 42 a ¼; Turken 6 pCt. 71¾ a 72¼; Dito op 16 Julij 72 a ⅜; Dito Nieuwe Leening 57⅛; Dito op 16 Julij 56¾ a 57¼; Dito £ 100 59; Rijnspoorweg £ 13⅝ a ⅞; Antwerpen-Rotterdam £ 5½ a ¾.

Scheepstijdingen.

AMSTERDAM, 29 Junij. Volgens brief van kapt. Geerling, voerende het schip Maria Johanna, van Port Lincoln naar Londen, in dato St. Helena 14 Mei, had hij op de reis veel storm en slecht weder doorgestaan, en daardoor zeilen, rondhoutén, verschansingen en een gedeelte van het galjoen verloren, waardoor het stuurrad gebroken was; te St. Helena had hij een noodrad doen maken en dacht op 15 dito van daar te vertrekken.

BINNENGEKOMEN.

TEXEL, 29 Junij; Raquel, Fega, Benicarlo. - Jantina, Vos, Petersburg. - Wenskabet, Lorentzen, Sundswall. - Rudolph, Sweers, Stockholm. - Hippel, S., Koningsb. - Katharina, de Groot Bakker, Dantzig. - Gothilf, Kraeft, Stettin. (Benevens de schepen per telegraaf gemeld).

VLIE, 29 Junij; Marianne, Vlas, Petersb. - Argo, Brouwer, id. - Emanuel, Schacht, Dantzig. - Sylvanus, Rabe, Drammen. - Amstel, S., Hamburg. - Christina Jacoba, Ploeg, Dundee. - Eendragt, Munneke, Bo'ness. - de Tijd, Steeksma, Arbroath. - Gebr. Coerkamp, Coerkamp, Petersb. - Concordia, de Groot, Nerva. - Catharina Hendrika, Faber, id. - Wilhelmina, Oortgiesen, Riga. - den Helder, de Vries, id. - Catharina Elisabeth, Pot, id. - Ludwig & Elise, Folts, id. - Hoppet, Anderssen, Stockholm. - Elisabeth, Duit, Christiania. - Concordia, Hendriksen, Frederikstad. - Jacoba Lucretia, Maas, id. - Resolution, Egerus, id. - Siewerdina, de Haan, id. - Albertina Edsina, Woortmann, Drammen. - Vrouw Helena, Kraan, Christiansand. - Dolphijn, Helmers, Ouds.

HELVOETSLUIS, 29 Junij; Telegraph, Jones, Callao, l. v. Brouwersh. - Evangelista, Cappiello, Girgenti, l. v. id. - Aurora, S., Londen - Balmoral, S., Bristol. - Catherina & Hannah, Morrison, Newc. - Vriendschap, Biese, Petersburg. - Gebr. Fokkes, Fokkes, id. - Margaretha Gesiena, de Grooth, id. - Carl Milberg, Schmidt, Reval. - de Zwerver, Höster, Nerva. - de Spruyt, Pott, Riga. - Auguste, Hein, id. - Engelina, Smit, id. - Eliea. Knepper, id. - Margretha, de Groot, id. - Hercules, Mullmann, id. - Iris. Johannsen, id. - Rosamunde, Aanensen, id. - Industrie, Dade, Arendsburg. - Louise, Fischer, Memel. - Haabet, Falck, Dantzig. - Afiena, Goosens, id. - Ceres, Olsen, Frederidstad. - Speculation, Bjoness, id.

BROUWERSHAVEN, 29 Junij; Marinus Willem, van Duyn, Banjoew. n. Rott., vertr. 11 Febr. - Albion, Brown, Bo'ness n. id. - Queen Victoria, Mittchell, Newc. n. id. - Felix, Rening, Hapsal n. Schiedam. - Thetis, Gull, Middlesbro' n. Dordt. - Haabet, Christensen, Osterris. n. id. - de Zwerver, Frantzen, Rott. n. Bat.

HAMBURG, 28 Junij; Catherina, Hüser, Amst. — Op de Elve, 27 Junij; Alida Ikea, Pieper, id. - de Hoop, Pott, Rott. - Maasstroom, S., id.

ALTONA, 26 Junij; 2 Geschwester, Schoon, Makkum.

UDBYHOI, 20 Junij; Aurora, Kölln, Amst.

WARNEMUNDE, 25 Junij; Onrust, Mudder, Amst.

DANTZIG, 29 Junij; Cornelia Jantina, Kwint, Amst.

GAMLE CARLEBY, 18 Junij; Helene, Bruun, Nieuwe Diep.

NORRKÖPING, 22 Junij; Henderika, Lever, Amst. - Meinsina, Klontje, id.

EMDEN, 23 Junij; Johanna Brons, Bouman, Amst.

NORDEN, 24 Junij; Annette, Strackholder, Amst.

LONDEN, 27 Junij; St. Helena, Springer, Callao. - Minerva, Doewes, Rio Grande. - Eendracht, Fortuin, Workum. — 28 Junij; Concordia, S., Rott.

SHIELDS, 26 Junij; Verwachting, Ruiten, Harl. - Brouwershaven, Riedijk, Zierikzee. — 27 Junij; Vrouw Martha, de Vries, Amst. - Sirene, Schippers, Rott.

ABERDEEN, 18 Junij; Progress, Cocking, Amst.

GIBRALTAR, 18 Junij; Kleinklinderen, de Jong, Vlaardingen.

CURAÇAO, 23 Mei; Raphaël, v. d. Velde Smit, Amst.

PORTO PLATA, 11 Mei; Martha Johanna, Jonker, Grimsby.

LAGUAYRA, 5 Junij; Zeehond, Visser, Porto Cabello.

VALPARAISO, 15 Mei; Elisabeth, Lassen, N.-Zeeland.

BATAVIA, 15 Mei; Therese, Kersting, Melbourne. - Jason, Lammerts van Bueren, Soerabaija.

UITGEZEILD.

TEXEL, 29 Junij; Lion, S., Londen.

HELVOETSLUIS, 29 Junij; Stad Dordrecht, S., Londen. - Louise, S., Grangemouth.

BRIELLE, 29 Junij; Cologne, S., Londen. - Osborne, S., Leith. - Lord Raglan, S., Newc. - Fairey Queen, S., Hartlepool. - Seagull, S., Hull.

KROONSTAD, 24 Junij; Jonge Andries, Steffens, Amst. - Livorno Paket, Melenberg, id. - Malvina, Hoogerwerff, Rott.

DANTZIG, 25 Junij; Eendragt, de Witt, Delfzijl.

LONDEN, zeilklaar: 27 Junij; Dieverdiena Alieda Pot, Pot, Elseneur. - Hendrika Jantina, Koning, Altona. — 28 Junij; Aurora, v. Dijk, id.

FOWEY, 27 Junij; Kingaloch, Blowey, (Liverp.) Harlingen.

MILFORD, 27 Junij; Valiant, Morgan, (Liverp.) Rott.

CHARLESTOWN, 26 Junij; Regent, Riddie, Rott.

BO'NESS, 27 Junij; Thos. Rising, Bullard, Rott.

KERTCH, 29 Mei; Favorite, Permien Jr., (Zee van Azoff) Falmouth.

SURINAME, 30 Mei; Josephine, Hofker, Amst. en niet 29 Mei zoo als gisteren gemeld.

MATANZAS, 5 Junij; Iris, Deetjen, Falmouth. — 6 Junij; Simoda, Smith, id.

Rivierberigten.

IN LADING LIGGENDE SCHEPEN.

J. W. Timmerman, Frankfort N°. 21, n. Biberich en Frankfort. - J. H. Koenigsfeldt, Rubens, n. Mannheim en Ludwigshafen. - P. v. IJwaarden, Stad Amsterdam, n. Maastricht, Luik en Aken. - J. J. Rijndorp, Rijnstroom, n. Mannheim. - J. Gutgeman, Cöln N°. 10, n. Keulen. - W. Kautz, Niederrhein N°. 3, n. Dusseldorp en Duisburg. - J. Hammer, Maintz N°. 2, n. Maintz. - F. Beyer, Wilhelmina, n. Wesel.

ARNHEM, 29 Junij. Rijnhoogte 1 el 7 p. 5 d., gew. 5 d.

KEULEN, 29 Junij. Aangekomen: H. J. Wilson met 2756 c. van Amst., H. Berns met 5063 c. en J. v. Emster met 3360 c. van Rott. — Rijnhoogte: 8 vt. 6 d. Keulsch (8 vt. 3 d. Rijnl.)

Carga-Lijsten.

AMSTERDAM.

BANJOEWANGIE, Californie, de Wijn: (volledige opgave) 1058 p. Tabak, 663 st. Koehuiden, Spengler en C°.; 277 p. Tabak, Cramerus en C°.; 1104 r. Suiker, Bunge en C°.; 1100 kr. Suiker, 2428 st. Runderhuiden, 36 st. Geschut, 115 platen, 3 ribben, 26 rollen en 250 Wielvellingen, N. H. M.; 1202 st. Koehuiden, Order.

GALATZ, Ida, Jongebloed: 925 chilos Rogge, Order.

DANTZIG, Margaretha, Slik: 2619 sch. Garst, L. Hoyack & C°.

DANTZIG, Vr. Martha, Bol: 2411 sch. Tarwe, L. Hoyack & C°.

NERVA, Concordia, de Groot: 163 Roodhout-Balken, 152 Without-Balken, 150 Withoutsparren, Order.

ROTTERDAM.

NEW-YORK, Wursata, Becker: 150 k. Verfstoffen, A. T. Sölling en C°.; 5 bund. Leder, Linders en C°.; 3 v. Koopm., C. en J. J. Ripping; 1 v. Spermacetie-Olie, J. H. Claus en J. Raulino; 10 k. Spermacetie, 200 k. Verfstoffen, 24 vjs. Asch, 50 vjs. Reuzel, Outshoorn en v. d. Held; 4 k. Koopm., 55 v. Melassen, A. Ellerman; 12 k. Koopm., W. A. Fuchs en C°.; 66 v. Potasch, 100 b. Gambier, 150 v. Koopm., F. A. Voigt en C°.; 77 v. Potasch, 10 v. Paerlasch, Merrem en C°.; 225 vjs. Verfstof, Matthes en Bormeester; 16 vjs. Paerlasch, J. W. Vissering; 50 v. Asch, Bause en Stolte; 11 vjs. Paerlasch, E. E. Visser en Zoon; 200 Huiden, 115 v. Melassen, 20 vjs. Schoenpennen, 10 en 50 v. Potasch, 1 k. Lederdoek, 20 vjs. Asch, 570 en 382 Riemen, 12,000 Duigen, Order.

STOCKHOLM, Aegir, Backe: 1 lading Stafijzer, E. S. de Jonge.

BERGEN, Merwestroom, de Goede: een lading Stokvisch, Klerk en Voogd.

HULL, Ocean Queen, Hardy: 274 staven, 781 bossen IJzer, E. S. de Jonge.

HULL, Enchantress, Farr: 1278 staven, 766 bossen IJzer, E. S. de Jonge.

ADVERTENTIEN.

Bij de GEBROEDERS DIEDERICHS, te Amsterdam, is te bekomen of kan, door de voornaamste Boekhandelaren in Nederland, van hen ontboden worden:

J. F. FLEISCHAUER, VOLLEDIGE HANDLEIDING tot het Dubbel of Italiaansch Koopmans-Boekhouden. Theoretisch verklaard en practisch aangewezen door eene Boekhouding van vier maanden, op een Kantoor in de Nederlanden; tot eigene studie, voor privaat-onderwijs en voor opvoedings-gestichten. Elf Afdeelingen, in Portefeuille. *Tweede druk.* *f* 2.50.

J. F. FLEISCHAUER, HET BOEKHOUDEN gemakkelijk gemaakt; tot eigen onderrigt voor Winkeliers, Fabrijkanten, Magazijnhouders en ten dienste van Scholen en Opvoedings-gestichten. *Derde druk* *f* 0.90; thans *f* 0.75.

J. F. FLEISCHAUER, KEUR VAN KOOPMANSBRIEVEN in de Nederduitsche, Fransche, Hoogduitsche en Engelsche Talen. Benevens een Aanhangsel van Wisselbrieven, Rekeningen, Cognossementen, Prijscouranten, enz., in vier Talen. Kl. 4°. *f* 2.20; thans *f* 1.50.

J. F. FLEISCHAUER, TAFEL over de verhouding van de Wisselkoersen en voornaamste Geldspecien van de meest bekende Handelsplaatsen van Europa; op eene nieuwe en zeer gemakkelijke wijze ingerigt, zoodanig, dat men met een oogopslag in staat is gesteld van 14 wisselplaatsen dadelijk de onderlinge verhouding der Koersen en Muntspecien te kunnen nazien daarbij gevoegd de verhouding van het Handelsgewigt en de Ellemaat dier plaatsen onder elkander, *f* 1.50; thans *f* 1.

J. F. FLEISCHAUER en **W. J. OLIVIER,** HANDWOORDENBOEK DER HOOG- EN NEDERDUITSCHE TALEN Twee Deelen, compres gedrukt, *f* 5.80; thans *f* 3 80.

De tot hiertoe verschenen Woordenboeken waren te duur of te onvolledig; door hetgeen hier wordt aangeboden zijn beide zwarigheden uit den weg geruimd. De druk is elegant en beknopt-volledig op zwaar roijaal velin papier, In 16°.

NOUVEAU DICTIONNAIRE FRANÇAIS ET HOLLANDAIS ET HOLLANDAIS ET FRANÇAIS, par L'ABBE OLINGER Enrichi: 1°. d'un grand nombre de mots qui ne se trouvent pas dans les autres dictionnaires; 2°. de termes de tous les arts et de toutesles sciences avec leurs définitions; 3°. des mots nouveaux généralement reçus dans la langue; 4°. du genre des noms, fixé d'après les meilleures autorités; 5°. du cens propre et figuré des mots et de leurs diverses acceptions justifiées par les exemples. *Seconde Edition;* revue avec soin par l'auteur, augmentée de plusieurs exemples et d'un grand nombre d'articles nouveaux, 2 volumes royal in 8°. Prix pour les 2 gros volumes, au lieu de *f* 20; *f* 10.

De uiteenzetting des inhouds van dit als het volledigst erkende Woordenboek, zal genoeg zijn, om aan te toonen, dat hetzelve voor ieder beoefenaar der Fransche en Nederduitsche Talen onmisbaar te noemen.

NOUVEAU DICTIONNAIRE CLASSIQUE FRANÇAIS-HOLLANDAIS ET HOLLANDAIS-FRANÇAIS, par L'ABBÉ OLINGER, à l'usage des athénées, collèges et écoles du Royaume des Pays-Bas: 2 volumes, royal in 8°. Prix pour les deux volumes, au lieu de *f* 10; *f* 5.

FRANSCHE BRIEVEN.

PARIJS, 27 Junij.

TWEEDE BEZOEK AAN DE PARIJSSCHE BEURS.

Geëerde lezer!

Voor eenige jaren ging het vaak lustig op de Parijssche beurs toe. Er was daling en stijging, stijging en daling en de berigtgever die belast was deze beweging toe te lichten, pijnigde vruchteloos zijne hersenen, beet te vergeefs op nagels en pen; het mogt hem veeltijds niet gelukken de aanleiding tot deze stijging of daling te vinden, of er den grond van te verklaren. Thans ziet het er geheel anders uit: Troonen worden omvergehaald even als de huizen van zekere gedeelten van Parijs, en daarvoor weder andere opgerigt door den Europeschen opper-bouwmeester; — ministers, aan wier naam een gedeelte der wereldgeschiedenis verbonden is, sterven; — de namen van geheele rijken worden op de kaart van Europa doorgehaald, nieuwe rijken worden erkend, en de sluijer der erkenning bedekt alle smetten; — Sultans sterven en de nalatenschap van den zieken man moet aanvaard worden; — de Paus ligt ziek, en in Rome staan nieuwe verwikkelingen voor de deur; de eene gebeurtenis verdringt de andere, en de berigtgever heeft na verloop eener dergelijke periode van slechts acht dagen, waarin al deze gebeurtenissen zich opeenhoopen, niets anders te melden dan: *eene variatie van 1 sou.* In plaats der vroegere, onverklaarbare wisselingen, heeft hij thans zijnen lezers een niet minder onbegrijpelijken stilstand te berigten. Noch de verslaggever noch de lezer hebben bij deze ruiling veel gewonnen.

En het aardigste van de zaak is, dat de onophoudelijke variaties in vroegere jaren en de onverklaarbare, tegenwoordige onbewegelijkheid, uit eene en dezelfde bron voortvloeijen.

Vroeger waren het het *Crédit-Mobilier* en dergelijke instellingen (Pereire, Mirès of hoe zij vaak heeten mogen, die thans meest allen verdwenen zijn) die als de jongen zijn speelgoed, rusteloos den drijftol der speculatie voortzweepten (*) hier en daar, op en af. Thans is het, het alleen nog staande *Crédit-Mobilier* dat de beurs den toom aanlegt, dat haar den teugel viert of inkort. Maar waarom, zult gij vragen, duldt de beurs deze overheersching? Bestaan er dan in Parijs (zoo als Jules Favre zegt) geene groote banken en groote bankiers; is er geen Rothschild meer, om de beurs van den berg te bevrijden, die op haar drukt? Het eenige antwoord hierop is dat de groote bankiers, groote huizen als Rothschild, voor eigene rekening wagen en speculeren, terwijl het *Crédit Mobilier* slechts met het kapitaal der aandeelhouders speelt. Overigens waagt het niet veel, want het *Crédit Mobilier* heeft niet alleen al de kaarten in handen, maar de staat der Parijssche beurs, de inrigting van het parket, het beperkte getal beurs-speculanten stelt het bovendien in staat de tegenpartij in de kaarten te zien.

Hoe dit ook zijn moge, Zaturdag jl. stonden de drie pCt. Fransche rente 67.70 en heden sluiten zij 67.65; in dien tusschentijd echter heeft Frankrijk het koningrijk Italie erkend en de beheerscher der geloovigen is het paradijs van Mahomet ingegaan.

Beziet men de beurs van naderbij, dan valt haar hoofdkenmerk »stilstand" dadelijk in het oog; en dat kan ook niet anders. De kleinere speculanten zijn reeds lang uitgeput en ontmoedigd door onophoudelijke teleurstellingen en aanhoudende krachtsinspanning, en de rijke speculanten hebben geen lust hun goed geld te wagen tegen de Donquichot'sche windmolens van het *Crédit Mobilier.*

Dingsdag jl. bevatte de *Moniteur* de erkenning van het koningrijk Italie. Nu had er stijging plaats? Wel neen! Sinds »het keizerrijk de vrede is" is het gewoonte, dat de Parijssche beurs elke belangrijke mededeeling van het officiele orgaan met eene daling begroet, en zulks geschiedde ook ditmaal, bij de groote gebeurtenis der erkenning van Victor Emanuel als Koning van Italie (*in partibus infidelium*). Rente viel op 67.60.

Met regt merkt een speculant aan: *La bourse a accueilli cette* reconnaissance *avec* ingratitude. Daar de beurs nu eenmaal aan het dalen was, zou de achteruitgaande beweging voorzeker nog verder gegaan zijn, wanneer niet als een *Deux ex machina* ook ditmaal het Crédit-Mobilier tusschenbeide gekomen ware, en zijne apostels had uitgezonden met last alles te koopen, wat tot 67.60 aan de beurs werd aangeboden.

Men behoefde niet veel te koopen. De grooten hielden zich terug en de kleinen stelden natuurlijk vertrouwen in de ferme houding der beurs, en weigerden tot dien prijs te verkoopen.

.... Gisteren (Woensdag) werd hier de tijding bekend van het overlijden des Sultans. Aan de Weener beurs had dit berigt, waardoor het Oostersche vraagstuk met geweld op den voorgrond treedt, eene belangrijke daling ten gevolge. In Londen had wel is waar geene daling plaats, maar in de beide voorafgaande dagen was men reeds van ⅝ op 89½ teruggegaan. In Parijs daarentegen steeg men. — 3 pCt. Rente openden flaauw op 67.55; daar werd de drijftol geslagen en draaide hier en daar zoo lang, tot dat de Rente 67.70 bereikt had. En de reden? Het Crédit-Mobilier wil ditmaal de Rente boven 67.60 houden, om de beurs in vaste stemming te krijgen en het overige wat het nog heeft aan den man te kunnen brengen; moge nu al in het laatste deel der week geene rijzing plaats hebben, zoo kan men er toch op rekenen dat, indien geene buitengewone gebeurtenissen plotseling daar tusschen komen, 3 pCt. Rente toch minstens tot 67.60 of daarboven zal gedaan worden. En dan? Ja dat is eene andere vraag. Thans stilstand of *hausse*, dan beweging, ommekeering en *baisse*; dat behoort in het geheel niet tot de onwaarschijnlijkheden.

Thans zult gij misschien ook weten willen, hoe het met de inschrijving staat, door het crédit-mobilier geopend op de *immobilaire obligatien!* Het is mij leed u daarover geen juist en zeker berigt te kunnen mededeelen. De moeite om, in weerwil van hitte en onweder naar het Vendôme-plein te gaan, om daar berigten in te winnen, zou mij voorzeker niet afschrikken, maar ik ben verzekerd daar niemand te vinden, die mij op mijne vragen een voldoend antwoord zou kunnen geven. Maar dat komt er niet op aan. Men teekent waarschijnlijk *incognito* in, en gij zult zien, dat men ten laatste optelt, deelt en *aftrekt*. Men heeft dat alles reeds gezien.

Nu zoude ik u nog veel te vertellen hebben, bij voorbeeld van de Russische spoorwegen, waaraan men van heden tot op 10 Julij a. s., den dag waarop eene algemeene vergadering zal plaats hebben, een belangrijken vooruitgang voorspelt. Het publiek schijnt echter aan deze stijging-profecie geen bijzonder groot geloof te schenken, wijl men den wolf onder de schapenvacht herkent; van Spaansche fondsen, van binnenlandsche en uitgestelde, zoowel als van passiven, die sterk gedisconteerd worden, hoewel men waarlijk daaraan geen gebrek heeft, enz. enz.; — maar ik durf het niet wagen ditmaal uw geduld op eene nog langere proef te stellen, en behoud mij voor, ten minste wanneer gij het wenscht en veroorlooft, u **binnen kort tot een derde bezoek aan de Parijssche beurs uit te noodigen.**

Voor heden heb ik de eer te verblijven .... Rente 67.65, Crédit-Mobilier 695.

(*) *Woorden van den Heer Dupin ainé.*

SCHAAKSPEL.

OPGAAF N°. 730.

Wit begint en geeft op den 4den zet mat.

ZWART.

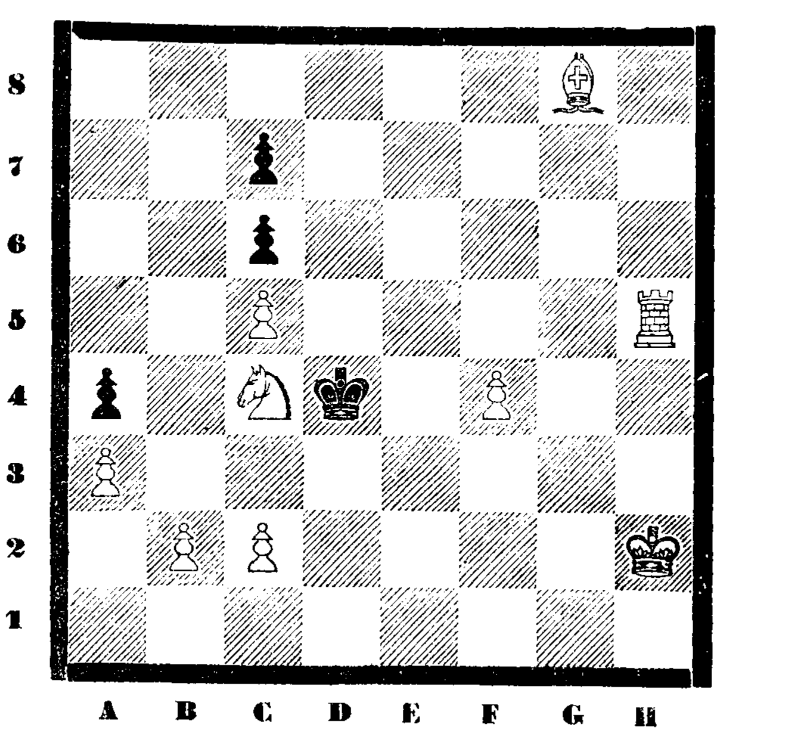

PROBLEMA'S.

1. WIT. Kon. G 1, Kgin G 2, Kast. C 6, Paard G 5, Pions D 5, E 3, F 3, 4.

ZWART. Kon. F 5, Kgin B 8, Rheer A 5, Paarden B 4, H 8, Pions C 5, E 6, H 5.

Wit geeft op den 3den zet mat.

2. WIT. Kon. C 2, Rheer C 6, D 4, Paarden B 8, E 5, Pions B 2, E 3, F 3.

ZWART. Kon. D 6, Paard H 6, Pions C 7, E 6.

Wit geeft op den 4den zet mat.

OPLOSSING VAN N°. 729.

	Wit.	Zwart
1.	C 2 op F 2	G 8 op H 7
2.	F 2 " F 5	H 7 " F 5
3.	C 5 " C 2	Onverschillig.
4.	A 7 of E 1 geeft † en mat.	

OPLOSSING DER PROBLEMA'S.

1. WIT. B 3 op E 3, A 5 op D 2 (met variatie).
2. WIT. G 3 op C 3, C 3 op C 5, C 5 of F 4 geeft mat.

Wij hebben goede oplossingen van de Opgaaf ontvangen van het schaakgezelschap *Schaakliefhebbers* te Monnickendam, het Schaakgenootschap *Overwinning kroont den Strijd* te Wijnaldum, en van de HH. G. S. en J. D. B. te Dordrecht, A. v. S. alhier.

AMSTERDAM BIJ GEBR. DIEDERICHS. — GEDRUKT BIJ C. A. SPIN & ZOON.